# KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840 nr 65 (13358) Środa, 8 kwietnia 1998 r. cena 1Lt


## Propozycja prezydenta

Prezydent Valdas Adamkus proponuje założenie przy rządzie instytucji, odpowiedzialnej za przygotowanie Litwy do członkostwa w Unii Europejskiej. W opublikowanym we wtorek oświadczeniu prezydenta stwierdza się, że ta instytucja mogłaby mieć realny wpływ na wszystkie struktury władzy wykonawczej oraz skutecznie koordynować ich działalność w dziedzinie integracji z UE, informuje ELTA.

W oświadczeniu przyznano, że na Litwie niemało już zrobiono w zakresie przygotowań do członkostwa w UE. „Niemniej na tym etapie przygotowań w wielu instytucjach władzy wykonawczej jest sporo problemów dotyczących efektywności i koordynacji pracy" - stwierdził prezydent.

Ministerstwo Spraw Europejskich, zgodnie z oświadczeniem, założone zostało w celu „przyśpieszenia zharmonizowania aktów prawa krajowego z aktami prawnymi UE oraz koordynowania działalności wszystkich instytucji władzy w dziedzinie integracji europejskiej".

„Realnie jednak niektóre przewidziane w statucie Ministerstwa Spraw Europejskich funkcje pełnią również inne instytucje litewskie, jak np. Ministerstwa Gospodarki i Spraw Zagranicznych. Pozostały w zasadzie nieustalone jeszcze granice odpowiedzialności Departamentów Integracji Europejskiej w Ministerstwach Spraw Europejskich i Spraw Zagranicznych, stosunek tych departamentów do specjalnej delegacji przygotowującej negocjacje w sprawie członkostwa w UE" - stwierdza się w oświadczeniu.

Prezydent utrzymuje więc, że interesom polityki państwowej nie odpowiada dalsza działalność Ministerstwa Spraw Europejskich zgodnie z jej obecnym statusem. „Chcąc zapobiec niesprecyzowaniu funkcji i ich dublowaniu oraz dodać jakościowo nowego bodźca przygotowaniom do negocjacji, niezbędne są reformy, podnoszące skuteczność koordynowania integracji" - takie przekonanie wyraził V. Adamkus.

## Prezydent odmówił podpisania nowelizacji ustawy o spółkach akcyjnych

Prezydent Valdas Adamkus odmówił podpisania nowelizacji ustawy o spółkach akcyjnych, ale nie zwróci jej Sejmowi do powtórnego rozpatrzenia. W takich przypadkach dokument powinien podpisać i oficjalnie ogłosić przewodniczący Sejmu, informuje ELTA.

19 kwietnia przyjmując zmiany w ustawie o spółkach akcyjnych Sejm odrzucił wszystkie propozycje i uwagi V. Adamkusa dotyczące projektu tego dokumentu.

W swych uwagach prezydent stwierdził sporność założenia o możliwości bankrutujących spółek rozliczenia się z rządem, samorządem lub budżetem Państwowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie gotówką, lecz majątkiem trwałym spółki. „Przeznaczeniem budżetu państwowego jest uzyskanie środków na sfinansowanie funkcji państwa, więc wszystkie zobowiązania muszą być realizowane tylko za gotówkę" - takiego zdania jest przywódca państwa.

V. Adamkus w liście do Sejmu podkreślił, że poprawki do ustawy o spółkach akcyjnych nie zawierają żadnych kryteriów określających, którym spółkom można zezwolić, a którym nie na rozliczenia majątkowe, subiektywnie ustala się warunki takich rozliczeń.

Zdaniem prezydenta, nie przewidziany w ustawie mechanizm szacowania majątku stworzyłby warunki do nadużyć oraz permanentnego podwyższania wartości przekazywanego majątku.

Uwagi przywódcy państwa zawierały również zastrzeżenia co do zasady, zalecającej ustalenie maksymalnej ceny, za którą akcjonariusze mogliby udzielać pożyczek swojej spółce. Zdaniem prezydenta, jest to niedopuszczalna ingerencja w stosunki, które określa umowa.

W związku z tym, że Sejm, przyjmując znowelizowaną ustawę o spółkach akcyjnych, nie zaaprobował ani jednej uwagi prezydenta i nie chcąc podjąć się odpowiedzialności za ten dokument, V. Adamkus już w poniedziałek postanowił, że nie podpisze nowelizacji, ustępując to prawo liderowi parlamentu.

Jest to już trzeci przypadek, gdy V. Adamkus, który objął stanowisko prezydenta półtora miesiąca temu, nie podpisał, ale też nie zawetował ustawy przyjętej przez parlament. Poprzednio przywódca państwa podobnie potraktował ustawę o taryfach celnych oraz nowelizację ustawy o uzgadnianiu interesów publicznych z prywatnymi. Podpisał je i oficjalnie ogłosił przewodniczący Sejmu Vytautas Landsbergis.

## Sz. Marcziulionis zajmie się rozwojem stosunków litewsko-amerykańskich

Minister spraw zagranicznych Algirdas Saudargas mianował znanego koszykarza Szarunasa Marcziulionisa nadzwyczajnym i pełnomocnym ministrem do specjalnych poruczeń Ambasady Litewskiej w USA, informuje ELTA.

Sz. Marcziulionis zajmie się rozwijaniem kontaktów humanitarnych, a także w zakresie przedsiębiorczości, kultury i sportu między Litwą a USA. Wynagrodzenie nie będzie mu wypłacane.

Wczoraj podczas wspólnego obiadu premier G. Vagnorius i Sz. Marcziulionis omówili główne kierunki działalności w celu przyśpieszenia wszechstronnej współpracy amerykańsko-litewskiej.

Wiceminister spraw zagranicznych Rokas Bernotas poinformował agencję ELTA, że mianowanie Sz. Marcziulionisa nadzwyczajnym i pełnomocnym ministrem ambasady do specjalnych poruczeń nie oznacza jeszcze, że on się na stałe przenosi do Waszyngtonu. „Sz. Marcziulionis, posiadający dom w mieście San Diego w stanie Kalifornia, będzie czymś w rodzaju honorowego przedstawiciela Litwy na zachodnim wybrzeżu USA, gdyż dotychczas nie było tam żadnych oficjalnych bądź nieoficjalnych przedstawicieli Litwy" - powiedział R. Bernotas.

Wiceminister poinformował, że koszykarzowi nie nadano rangi dyplomatycznej. „Takie rangi nadaje prezydent swymi dekretami. W tym przypadku Sz. Marcziulionis na mocy podpisanego przez ministra rozporządzenia mianowany został pracownikiem ambasady, aczkolwiek bez wynagrodzenia" - stwierdził R. Bernotas.

## Przywódca parlamentu bułgarskiego kontynuuje wizytę na Litwie

Przebywający po raz pierwszy na Litwie przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Bułgarii Jordan Sokołow wraz ze swą delegacją kontynuuje trzydniową wizytę w naszym kraju, informuje ELTA.

Wczoraj spotkał się on ze starostami frakcji sejmowych. Następnie przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Bułgarii J. Sokołow wygłosił przemówienie na posiedzeniu plenarnym Sejmu **(zdjęcie u góry)**. Delegacja parlamentu bułgarskiego spotkała się z prorektorem Uniwersytetu Wileńskiego Benediktasem Juodką.

Po południu goście odwiedzili Kowno. Tam spotkali się z jego merem Henrikasem Tamulisem, zwiedzili Galerię Sztuk Pięknych M. K. Cziurlionisa, spotkali się z zespołem tanecznym klasy międzynarodowej J. i Cz. Norwaiszasów „Sukurys".

Podczas spotkania przewodniczący Sejmu Vytautas Landsbergis i szef parlamentu bułgarskiego Jordan Sokołow odnotowali potrzebę rozwijania stosunków bułgarsko-litewskich, zwłaszcza gospodarczych. Ich zdaniem, w tym procesie bardzo istotna jest rola parlamentów obu krajów.

Delegacja parlamentu bułgarskiego spotkała się również z premierem G. Vagnoriusem, ministrem spraw zagranicznych A. Saudargasem, członkami sejmowego Komitetu Spraw Zagranicznych.

Dzisiaj parlamentarzyści bułgarscy zakończą wizytę na Litwie.

Fot. ELTA


POLSKIE LINIE LOTNICZE · POLISH AIRLINES

LOT

*Dogodne połączenia z Wilna przez Warszawę do:*

**Athens, New York, Chicago, Los Angeles, Pekin, Istambul, Tel Aviv.**

*Wilno, tel. 73-90-20.*


## Uwaga!

**Informujemy, że audycja polska w Litewskim Radiu jest obecnie nadawana w programie II o godz. 17.30.**

**Czytelnicy mogą usłyszeć nas na falach średnich w pasmie 612 kHz (490.2 m). Na falach ultrakrótkich w pasmie 70 i 100 MHz zaś w Wilnie w pasmie 59 MHz (4.13 m) i 105.1 MHz.**


Radio 103.8 FM

ZNAD WILI


## Sprawę „Mariji" przekazano V. Adamkusowi

Poseł na Sejm Kazys Bobelis przekazał prezydentowi Valdasowi Adamkusowi akta KGB, zawierające oryginalne dokumenty, potwierdzające zwerbowanie byłej minister spraw europejskich Laimy Andrikiene. Stwierdzają one, że L. Andrikiene zgodziła się na współpracę i wybrała kryptonim „Marija", informuje ELTA.

„Te dokumenty znajdują się w bezpiecznym miejscu, w najwyższej instytucji kraju, do chwili podjęcia decyzji i wyciągnięcia wniosków" - powiedział on na wtorkowej konferencji prasowej. Następnie udokładnił, że dokumenty przekazane zostały prezydentowi Valdasowi Adamkusowi, który nie odmówił ich przyjęcia.

Poseł na Sejm Vytautas Czepas we wtorek powiedział, że wie, iż akta „Mariji" są w posiadaniu jeszcze kilku posłów, którzy się nie odważyli podać tego do wiadomości publicznej.

*Trąba powietrzna*

## W rejonie możejskim - straszny widok i olbrzymie straty

Co najmniej 9 zagród i wielki obszar prywatnego lasu w miasteczku Tirkszliai rejonu możejskiego i w jego okolicy zniszczył huragan, który szalał tu w poniedziałek po południu.

Na szczęście obeszło się bez ofiar w ludziach, informuje ELTA.

Jak twierdzą świadkowie zjawiska przyrody, około godz. 16.20 lasek wsi Spurgoniai, zaatakowany błyskawicą i płomieniem jakby uniósł się w powietrze. W okamgnieniu drzewa zostały połamane i zwalone, a trąba powietrzna zaczęła zrywać dachy nowych murowanych domów.

Jak poinformowała starosta Tirkszliai Irena Reivytiene, najwięcej strat doznali gospodarze trzech zagród: zostały tu zerwane dachy budynków mieszkalnych i gospodarskich, nadwątlone ściany, popękały belki stropów. Uszkodzony został samochód Antanasa Demulisa, a gospodarstwo Algimantasa Žiurny pozostało bez gęsi i kur.

W mniej uszkodzonych domostwach trzeba nie tylko oszklić okna, ale i uporządkować zerwane dachy. M. in., jeden dom uszkodziła nie sama trąba powietrzna, lecz spadające części innych budynków.

W celu ustalenia strat samorząd rejonu możejskiego powołał specjalną komisję, której eksperci nie chcieli jeszcze wczoraj podać szkód w przybliżeniu.

Tymczasem doświadczeni przez żywioł gospodarze z pomocą leśnictwa Tirkszliai przystąpili do porządkowania swych budynków.

## Sentencja dnia

**Kiedy nikt nie wie, co należy zrobić, to każdy powiada, że trzeba coś zrobić.**

*Helmut Qualtinger*

## Sejm unieważnił przyjętą przez siebie ustawę

We wtorek Sejm w trybie wyjątkowo pilnym unieważnił ustawę „O zwolnieniu od odpowiedzialności i kary, przewidzianych w artykule 310 Kodeksu Karnego za przechowywanie i przewożenie spirytusu i jego roztworów (mieszanek), którą przyjął 26 marca. Ta decyzja podjęta została 81 głosami, przy czym nikt nie głosował przeciw i nie powstrzymał się od głosu, informuje ELTA.

Kanclerz Sejmu Jurgis Razma przedstawił nową redakcję projektu tej ustawy, zaaprobowaną przez parlamentarzystów po zgłoszeniu. Omawiana ona była w komitetach sejmowych i rządzie. Zdaniem J. Razmy, nowy projekt dokumentu sformułowany został jasno, aby w społeczeństwie nie powstały dwuznaczne interpretacje.

## Propozycja przemysłowców

Konfederacja Przemysłowców zaproponuje rządowi zrezygnowanie z ustalania minimalnego wynagrodzenia miesięcznego oraz zatwierdzenie tylko minimalnego wynagrodzenia godzinowego. Taka decyzja zapadła na wczorajszym posiedzeniu Prezydium Konfederacji Przemysłowców, informuje ELTA.

„Minimalne wynagrodzenie miesięczne nie powinno być podstawą do obliczania wynagrodzenia" - powiedział prezydent konfederacji Bronislovas Lubys.

Przemysłowcy zaproponują również rządowi, aby nie regulował wysokości wynagrodzenia bądź ilości przepracowanych godzin, pozostawiając to do uzgodnienia między pracodawcą a pracownikiem.

Rządowi zaleci się stopniowe odwołanie wcześniejszych decyzji w sprawie dodatkowych wynagrodzeń za szkodliwą i niebezpieczną pracę, godziny nadliczbowe i in. Zdaniem B. Lubysa, obowiązujące dodatki w przemyśle stanowią około 70 proc. wysokości wynagrodzenia.

„Państwo nie powinno ingerować w system wynagrodzenia za pracę" - stwierdził kierownik Konfederacji Przemysłowców. B. Lubys zaznaczył, że podobnego zdania są też niektórzy członkowie rządu.

## Inflacja w marcu

W marcu inflacja na Litwie sięgała 0,4 proc., informuje ELTA.

W ciągu trzech miesięcy inflacja stanowiła 1,9 proc. W lutym ceny wzrosły o 0,5 proc., w styczniu - o 1 proc.

W ciągu tego samego okresu roku ubiegłego wskaźnik ten wynosił 3,5 proc.

W ciągu ostatnich 12 miesięcy inflacja na Litwie sięgała 6,7 proc.

W marcu, w porównaniu z lutym, najbardziej podrożały mieszkanie, woda, elektryczność, gaz i inne rodzaje paliwa - o 2 proc.

Ceny żywności i napojów niealkoholowych wzrosły o 0,1 proc., napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe, jak również wypoczynek, kultura i oświata podrożały o 0,3 proc., odzież i obuwie - o 0,2 proc., hotele, kawiarnie i restauracje - o 0,4 proc., umeblowanie, sprzęt gospodarstwa domowego i środki codziennej konserwacji mieszkania - o 0,02 proc. Ceny usług łączności, które w lutym podniosły się aż o 30,4 proc., w marcu pozostały bez zmian.

W ubiegłym miesiącu o 0,3 proc. staniał transport, o 0,1 proc. - opieka zdrowotna.

x x x

W marcu wśród krajów bałtyckich najmniejszą inflację odnotowano na Łotwie - 0,3 proc. Na Litwie sięgała ona 0,4 proc., w Estonii natomiast ceny towarów konsumpcyjnych i usług w marcu, w porównaniu z lutym, wzrosły o 0,8 proc., informuje ELTA, powołując się na doniesienia agencji ETA i LETA oraz dane Litewskiego Departamentu Statystyki.

W ciągu pierwszych trzech miesięcy br. inflacja na Litwie wynosiła 1,9 proc., na Łotwie - 1,8 proc., w Estonii - aż 4,8 proc.

## K. Bobelis wizytę delegacji sejmowej w USA określił jako „podróż turystyczną"

Poseł na Sejm Kazys Bobelis twierdzi, że niedawna wizyta delegacji sejmowej w USA była źle przygotowana, więc wyglądała jak podróż turystyczna. Parlamentarzysta oświadczył to na wczorajszej konferencji prasowej w Sejmie, informuje ELTA.

„Dobrze, że ta podróż się odbyła, ale została ona źle zorganizowana. Delegacja litewska tak wysokiej rangi, w której składzie byli przewodniczący komitetów sejmowych i wiceprzewodniczący Sejmu udaje się do USA i tam się spotyka tylko z poszczególnymi kongresmenami i senatorami" - wyraził oburzenie poseł na Sejm.

Zdaniem K. Bobelisa, o słabym zorganizowaniu wizyty świadczy to, że delegatów litewskich nie przyjęli przewodniczący Komitetu Spraw Zagranicznych Senatu USA Jessie Helms oraz przewodniczący Komitetu Spraw Zagranicznych Izby Reprezentantów Benjamin Gillman.

„Mieszkałem w Ameryce i wiem, że główne decyzje w polityce zagranicznej w USA podejmują komitety spraw zagranicznych, więc przede wszystkim należy spotkać się z ludźmi wpływowymi" - stwierdził parlamentarzysta.

Jak już informowano, delegacja sejmowa spotkała się z kilkoma kongresmenami USA pochodzenia litewskiego, ze specjalnym doradcą prezydenta USA, przedstawicielami Pentagonu i Departamentu Stanu.

W składzie przebywającej w USA delegacji sejmowej byli wiceprzewodniczący Sejmu Feliksas Palubinskas, przewodniczący Komitetu Spraw Zagranicznych Meczys Laurinkus, przewodniczący Grupy Kontaktów Międzyparlamentarnych z USA Emanuelis Zingeris, posłowie na Sejm Povilas Gylys, Vytautas Dudenas i Rimantas Dagys. Na czele delegacji był pierwszy zastępca przewodniczącego Sejmu Andrius Kubilius.

## Zakończyło się śledztwo w sprawie jednego z dłużników LAIB

W Kowieńskim Miejskim Sądzie Dzielnicowym na swoją kolej czeka sprawa dłużników jednego z największych upadłych banków litewskich - LAIB.

Były szef ZSA „Plutonas" Arunas Remeza oskarżony został o oszustwo na wielką skalę. Uważa się, że w drodze oszustwa otrzymał kredyt bankowy na sumę 240 tys. litów, informuje ELTA.

Prowadzący dochodzenie w tej sprawie funkcjonariusze Departamentu Śledczego inkryminowali A. Remezie również inne przestępstwa finansowe, jak fałszywą ewidencję, świadome zgłaszanie fałszywych danych o swych dochodach i zyskach, uchylanie się od płacenia podatków.

## R. Ozolas nie zgadza się z zastrzeżeniami frakcji opozycyjnych

Przewodniczący Związku Centrum (LZC) Romualdas Ozolas jest przekonany, że zastrzeżenia opozycyjnych frakcji sejmowych co do prawomocności dalszej pracy rządu są nieuzasadnione, informuje ELTA.

„Sąd Konstytucyjny powiedział, że decyzja Sejmu o zatwierdzeniu programu rządowego na cztery lata jest słuszna, a więc Sąd Konstytucyjny, uznając decyzję Sejmu za ważną, zapewnił kontynuację programu rządowego" - powiedział on na wtorkowej konferencji prasowej.

Zastrzeżenia co do prawomocności rządu R. Ozolas określa jako „sprawę rzetelności i taktyki politycznej".

Jak wiadomo, zastrzeżenia co do prawomocności rządu w ubiegłym tygodniu wyrazili członkowie frakcji socjaldemokratycznej oraz starosta frakcji LDPP Czeslovas Jurszenas. Sądzi on, że sformowany przez G. Vagnoriusa nowy rząd musiał być nie tylko zaprzysiężony w Sejmie, ale też powinien był od nowa zgłosić parlamentowi do zatwierdzenia program swej działalności.

Zgodnie z Konstytucją Litwy, rząd powinien otrzymać nowe pełnomocnictwa w przypadku zmiany ponad połowy ministrów. Na liście są nie tylko ministrowie, którzy sami złożyli rezygnację lub zostali odwołani, ale też nowo utworzonych bądź zreorganizowanych ministerstw.

Zdaniem Cz. Jurszenasa, na Litwie od chwili zatwierdzenia przez Sejm byłego rządu zmieniło się 11 spośród 17 kierowników ministerstw.

Jak wiadomo, w grudniu 1996 roku, Laima Andrikiene została mianowana ministrem przemysłu i handlu, Vincas Babilius - gospodarki, a Vytautas Knaszys - ministrem rolnictwa. Te trzy ministerstwa zostały później zreorganizowane w ministerstwa Spraw Europejskich, Gospodarki oraz Rolnictwa i Leśnictwa. Zmienił się również kierownik Ministerstwa Finansów. Na kierownika tej instytucji w 1996 r. mianowany został Rolandas Matiliauskas, ale później w związku ze skandalem finansowym został on zwolniony.

W toku kształtowania nowego rządu zmieniło się jeszcze siedmiu ministrów. Jak już informowano, rozwiązano ministerstwa Łączności i Informatyki oraz Budownictwa i Urbanistyki, mianowano nowych kierowników ministerstw Ochrony Środowiska, Zdrowia oraz Rolnictwa i Leśnictwa. Zwolniono również kierownictwo ministerstw Spraw Europejskich oraz Oświaty i Nauki.

Zdaniem R. Ozolasa, Cz. Jurszenasa „zawsze interesuje matematyka, która zależy od tego, czy obecny rząd będziemy uważali za nowy czy za stary".

Krajobrazy Wileńszczyzny

# 1. Fotoreportaż z Punżanek w rejonie święciańskim

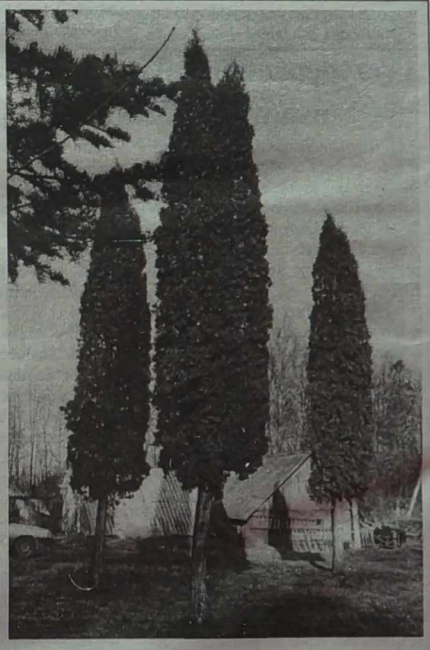

Przed wojną znajdujący się tutaj majątek był własnością generała dywizji Daniela Konarzewskiego, m. in. od 1928 r. pierwszego wiceministra spraw wojskowych oraz szefa administracji armii II Rzeczypospolitej.

Po generale zachowały się pamiątki w postaci dworu (należy do zabytków), zabudowań dworskich, alei lipowej, sadu jabłoniowego, tuj i innych roślin, które Konarzewski własnoręcznie sadził i pielęgnował, oraz kaplicy, obecnie w barbarzyński sposób zdewastowanej, gdzie generał został pochowany razem z żoną, córką Marią i synkiem swojej drugiej córki Haliny. O tym w ciągu dalszym fotoreportażu, w którego realizacji udział wzięli: fotoreporter „KW" **Marian PALUSZKIEWICZ**, **Stefan MATUSEWICZ**, prezes DSPKL oraz **Jerzy SURWIŁO.**

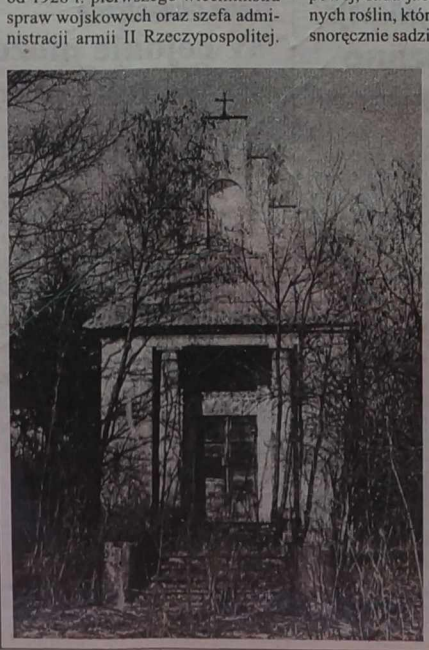

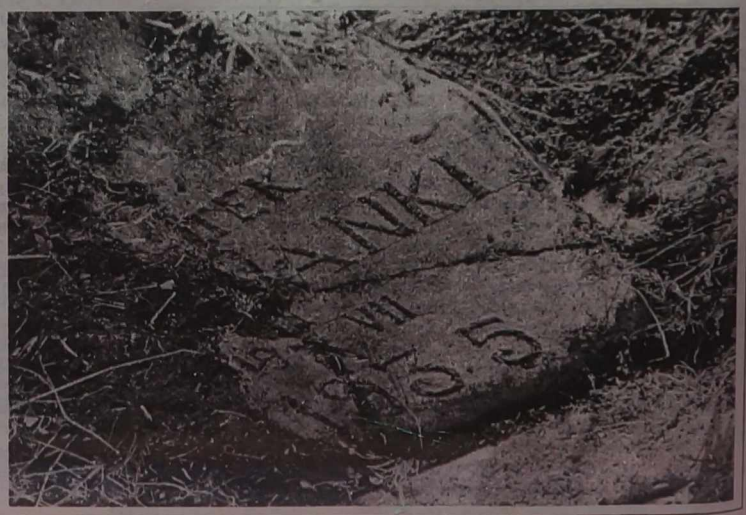

**NA ZDJĘCIACH: tak wygląda obecnie dwór; tuje zasadzone ręką gen. Konarzewskiego; kaplica i znajdujące się u jej progu resztki tablicy, na której ongiś najprawdopodobniej widniał napis: Majątek Punżanki, 19 VII 1935. Może ktokolwiek podpowie, jakie wydarzenie z tą datą było związane.**

# „Kto jest władzą na Litwie?"

Starosta sejmowej opozycyjnej frakcji LDPP Czeslovas Jurszenas zwrócił się do przewodniczącego Sejmu Vytautasa Landsbergisa z prośbą o objaśnienie, w jakich okolicznościach zjawiła się przyjęta przez Sejm ustawa o zwolnieniu od odpowiedzialności karnej za przewożenie i przechowywanie alkoholu etylowego, która wzbudziła tyle hałasu i kto jest temu winien, informuje ELTA.

„Należy wyjaśnić, jak powstała ta wadliwa ustawa, ale gdy się wszystko przypomni, to się nasuwa następujący wniosek: ustawa ta zrodziła się jako akt naprawy przez V. Landsbergisa negatywnych skutków niezbyt udanej ustawy o nowelizacji Kodeksu Karnego" - takiego zdania jest Cz. Jurszenas.

Twierdzi on, że V. Landsbergis jeszcze pod koniec roku 1996 wypowiedział ostrą walkę tzw. „pilstukasowi", a w styczniu 1997 r. przyjęta została nowelizacja Kodeksu Karnego, przewidującego odpowiedzialność za przewóz i przechowywanie alkoholu etylowego. Ustawa ta nie przewidywała, jak mają postąpić ludzie, którzy alkohol etylowy nabyli jeszcze przed zaostrzeniem ustawy. W celu naprawy sytuacji kanclerz Sejmu Jurgis Razma zgłosił ustawę, zgodnie z którą ci ludzie zostaliby zwolnieni od odpowiedzialności karnej.

Cz. Jurszenas jest przekonany, że kanclerz Jurgis Razma, który zainicjował zwolnienie od odpowiedzialności, w tej sytuacji „po raz kolejny pozostaje kozłem ofiarnym".

Jak już podawano, rzecznik prasowy premiera poinformował, że w Sejmie ta ustawa przyjęta została przypadkowo, bez aprobaty rządu. Premier, po naradzie z przewodniczącym Sejmu, poprosił, aby na najbliższym posiedzeniu plenarnym w trybie wyjątkowo pilnym odwołać ustawę i zaapelował do organów dochodzeniowych i śledczych prosząc o tymczasowe zawieszenie odwołania odpowiedzialności karnej.

„Z powyższego komunikatu wynika, kto na Litwie jest władzą i jak może ona dysponować pozostałymi władzami" - powiedział przywódca frakcji opozycyjnej.

## Prognozy Ministerstwa Gospodarki

Zgodnie z przygotowaną przez Ministerstwo Gospodarki prognozą rozwoju socjalnego i ekonomicznego gospodarki na lata 1998-2000, globalny produkt krajowy (GPK) w ciągu najbliższych trzech lat powinien średnio wzrosnąć o 6,6 proc., informuje ELTA.

Kierownik wydziału polityki rozwoju Ministerstwa Gospodarki Algimantas Petronis powiedział, że prognozowano, iż w 1997 r. GPK wzrośnie o 5 proc., tymczasem rzeczywistość prześcignęła prognozy i w ubiegłym roku GPK wzrósł o 5,7 proc.

Realnie GPK, licząc według cen nominalnych, w 1998 r. powinien wzrosnąć o 7 proc., w 1999 - o 7 proc., a w roku 2000 - o 6 poc.

Przewiduje się, że inflacja roczna, określająca indeks cen konsumpcyjnych, w roku 1998 stanowić będzie 6 proc., w 1999 - 5,7 proc., w roku 2000 - 4,6 proc. W okresie od grudnia 1996 r., do grudnia 1997 r. inflacja wynosiła 8,4 proc. Największy wpływ na jej wzrost miała podwyżka cen na mieszkanie, łączność i żywność. A. Petronis nie miał wątpliwości, że na inflację bardzo wpłynie wzrost akcyzy na wyroby tytoniowe, napoje alkoholowe i produkty naftowe.

Ministerstwo Gospodarki zapowiada wzrost bezrobocia. Relacja zarejestrowanych na giełdzie pracy i podaż siły roboczej w 1997 r. średnio wynosiła 5,9 proc. W roku 1998 bezrobocie ma wzrosnąć do 6,6 proc., w 1999 - do 6,3, w roku 2000 - do 5,9 proc.

Prognoza socjalna oparta jest na programie rządu. Przeciętne miesięczne naliczone wynagrodzenie za pracę w 1998 r. wyniesie 960, w 1999 - 1150, w 2000 - 1320 Lt.

Realne przeciętne wynagrodzenie za pracę powinno rosnąć szybciej niż GPK, odnotował A. Petronis. W tym roku powinno wzrosnąć o 10,6, w przyszłym - o 13,2, a w 2000 r. - o 9,3 proc.

## „Fidus" oszukał inteligencję wileńską

Departament Śledczy zakończył dochodzenie i przekazał Wileńskiemu Sądowi Okręgowemu sprawę ZSA „Fidus", doskonale znanej stołecznej inteligencji. Wśród 1999 poszkodowanych są pracownicy Uniwersytetu Wileńskiego, ludzie sztuki stolicy.

Jak objaśnił agencji ELTA prowadzący tę sprawę st. sędzia śledczy Departamentu Śledczego Siergiej Telsz, do dyrektora działającej w latach 1992-1995 spółki Romualdasa Murenasa „nie każdy mógł trafić". Wierzycielami jego spółki za stosunkowo niewysokie odsetki mogli zostać tylko dobrzy znajomi lub polecone przez nich osoby. Za wkłady początkowo płacono po 10, a w późniejszych latach - po 8 i 7, aż wreszcie zaledwie po 3 proc. rocznie.

R. Murenas miał dwa sklepy materiałów budowlanych w Wilnie. Największą inwestycją, która go zgubiła, była rozpoczęta w 1994 r. budowa nowoczesnego pawilonu handlowego na bazarze w Gariunai. To centrum handlowe dotychczas nie zostało ukończone.

Według danych śledztwa, spółka „Fidus" bezprawnie przywłaszczyła ponad 16 mln litów. Ustalono jednak, że sumy należne wierzycielom „Fidusa" są jeszcze większe - stanowią około 70 mln litów.

R. Murenas oskarżony został o przywłaszczenie cudzego majątku, fałszowanie oficjalnych dokumentów, fałszowanie ewidencji, naruszenie trybu operacji walutowych oraz inne przestępstwa. Gdyby zostały one udowodnione w sądzie, były szef SA „Fidus" na długo pożegnałby się z wolnością. Jak na razie jednak areszt prewencyjny nie został zastosowany, gdyż sędzia śledczy określił go jako „cichego i spokojnego oszusta".

Razem z byłym dyrektorem spółki do odpowiedzialności karnej pociągnięty został jego pomocnik Robertas Selenkovas.

## Komisarz generalny myśli o rezygnacji

Komisarz generalny Departamentu Policji przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Kęstutis Szalkauskas postanowił złożyć rezygnację z zajmowanego stanowiska, informuje ELTA.

We wtorek wręczył on premierowi Gediminasovi Vagnoriusowi podanie w sprawie odwołania go z zajmowanego stanowiska z powodu pogorszenia się stanu zdrowia.

47-letni K. Szalkauskas od 30 marca leczy się w szpitalu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Stanowisko komisarza generalnego objął on 13 stycznia 1997 roku. Przejście z Prokuratury Generalnej na ten urząd zaproponował G. Szalkauskasowi przyjaciel z lat młodości minister spraw wewnętrznych Vidmantas Žiemelis.

Wcześniej obowiązki komisarza generalnego policji pełnili Petras Liubertas i Jonas Liaudanskas.

## Ministerstwo wyjaśnia sprawę „Krzysztofów"

Ministerstwo Kultury odrzuciło zarzuty w związku z niewypłaceniem nagród artystów - laureatów nagrody „Krzysztofa", informuje ELTA.

Podczas święta „Krzysztofów", zorganizowanego przez Fundację Wspierania Litewskiego Teatru i Filmu oraz Związek Teatrów, trzynastu laureatom wręczono statuetki autorstwa Stanislovasa Kuzmy oraz przyznano im po 5 tys. litów nagrody, ufundowanej przez Ministerstwo Kultury.

Tymczasem, jak twierdzi komunikat prasowy Ministerstwa Kultury, organizatorzy uroczystości nie poinformowali laureatów tej zaszczytnej nagrody, kiedy i gdzie wypłaci im się po 5 tys. Lt, ponadto organizatorzy „nie pośpieszyli z dostarczeniem Ministerstwu Kultury dokumentów, potrzebnych do wypłacenia nagród".

Zdaniem ministra kultury Sauliusa Szaltenisa, „taki biurokratyczny stosunek wobec laureatów jest niedopuszczalny - nie twórca powinien prosić o wypłacenie mu słusznie przyznanej za zasługi twórcze nagrody, lecz organizator imprezy musi zadbać o to, aby zostało to zrobione należycie i w czas".

Ministerstwo Kultury w komunikacie wyraża ubolewanie z powodu powstałego nieporozumienia i zapewnia laureatów „Krzysztofa", że nagrody pieniężne mogą odebrać w tym ministerstwie w dogodnym dla nich czasie.

## KONKURS „MOJA POCIECHA" (44)

Dziś zamieszczamy kolejną fotografię konkursową. **Na zdjęciu - Gabriela Tarandaite.** „Jest to jedna z naszych największych pociech" - piszą nam dziadkowie Gabrieli. Przypominamy, że zdjęcia można nadsyłać do 25 maja br. Adres redakcji: „Kurier Wileński", konkurs „Moja pociecha", Laisves al.60, Vilnius 2056.

***Czekamy na zdjęcia Waszych pociech!***

# TRWA AKCJA

## Fundacji rozgłośni radiowej „Znad Wilii" i „Kuriera Wileńskiego"

## „POMOC SIOSTROM-SIEROTOM"

Helena i Irena MARCZUKIEWICZ, uczennice szkoły średniej w Solecznikach przed trzema laty zostały całkowitymi sierotami, a 8 marca br. spłonął dom z całym dobytkiem, gdzie same mieszkały.

**Wszyscy ludzie dobrej woli proszeni są o finansowe wsparcie sióstr-sierot. Pieniądze można przelać na konto**

***Vilniaus bankas Vilniaus filialas***
***kod banku 260101777,***
***konto litowe 125467589***
***z dopiskiem „Pomoc siostrom-sierotom".***

**Datki pieniężne są zbierane również w redakcji radia „Znad Wilii".**


DIGI JAPONIJA

WIOSENNE ZNIŻKI VILKASY

Laisvės pr. 85, 2022 Vilnius
Tel.: 47 02 31, 47 81 08, 47 01 28.
Tel./faksas 478036
El. paštas: vilkasa@vilkasa.lt
VILKASA

DIGI DS 685
Małe i tanie przenośne elektroniczne wagi, doskonałe nadające się do wielkich sklepów lub handlu na stragenach.
Cena od 1450 Lt

DIGI SM 60
Drukuje nalepki z kodem kreskowym.
Cena od 6900 Lt

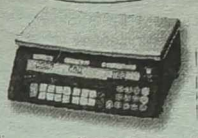

UPOMINKI

Kupujecie 3 opakowania papieru do aparatów kasowych - czwarte dajemy w prezencie.
Kupujecie 4 opakowania taśmy do oznakowania - piąte dajemy w prezencie.
Kupujecie SM 80 - dajemy w prezencie 10000 nalepek.
Kupujecie aparat kasowy - nieodpłatnie dostarczymy i zarejestrujemy dokumenty.
Kupujecie dwa pistolety do nalepek - dajemy w prezencie 5000 plastikowych igiełek.

Aparat kasowy OMRON obecnie kosztuje od 1350 Lt.

Czekamy na Państwo przy stoisku 1.37 na wystawie "BaltGastro" w Pałacu Wystaw od 15 do 18 kwietnia.



**Poszukują pracy**

**Stolarz poszukuje popłatnej pracy. Szaluje, wstawia drzwi i okna, układa linoleum.**
**Vilnius, tel. 8 299 85945.**

* * *

**Elektryk poszukuje pracy.**
**Tel. 75-38-29.**



**Firma handlu zagranicznego zatrudni przedsiębiorczą panią do obsługi działu handlowego.**

Mile widziana umiejętność obsługi komputera, język polski i litewski.

***„Wodarlit", ul. Titnago 10 (Dolne Ponary).*** *(Zam. 230)*

WCZORAJ W PRASIE POLSKIEJ

*REWINDYKACJE*

# Rosja nie zwróci zagrabionych dzieł sztuki

**Rosyjski Sąd Konstytucyjny wydał w poniedziałek orzeczenie zmuszające prezydenta Borysa Jelcyna do podpisania kontrowersyjnej ustawy o restytucji. Uchwalony przez parlament dokument zabrania zwrotu znajdujących się w Rosji dzieł sztuki wywiezionych z Niemiec w czasie II wojny światowej i później. Tymczasem strona polska złożyła piętnaście wniosków rewindykacyjnych, dotyczących dzieł sztuki znajdujących się w Rosji. Dotychczas do Polski wróciło jedno dzieło sztuki.**

Jelcyn odmówił podpisania ustawy, mimo iż jego weto zostało obalone przez obie izby - Dumę Państwową i Radę Federacji. Prezydent argumentuje, że dokument przyjęto z naruszeniem procedury konstytucyjnej i jest on sprzeczna z prawem międzynarodowym. W jego ocenie wcielenie w życie tego aktu prawnego uniemożliwi odzyskanie rosyjskich dzieł sztuki znajdujących się obecnie za granicą.

Orzeczenie Sądu Konstytucyjnego nie kończy jednak sporu pomiędzy parlamentem i prezydentem o kontrowersyjną ustawę ani innych kilkunastu aktów prawnych, których podpisania odmawia Jelcyn.

Koronnym argumentem, jakim posługuje się prezydent w sprawie ustawy o restytucji, jest naruszenie procedury odrzucenia jego weta w Dumie. Chodzi o to, że w momencie głosowania w Dumie za ustawą opowiedzieli się nawet posłowie znajdujący się za granicą. Okazuje się, że praktyką w rosyjskim parlamencie stało się przekazywanie przez posłów ich kart elektronicznych do głosowania swym partyjnym kolegom, którzy czynią z nich użytek. Borys Jelcyn uznał to za naruszenie konstytucji.

Sąd Konstytucyjny nie wypowiedział się wczoraj na ten temat, podkreślił jedynie, że prezydent nie ma prawa oceniać, czy taka praktyka jest zgodna z konstytucją, czy też nie. Interpretacji może dokonać jedynie Sąd Konstytucyjny.

Do wyjaśnienia tej kwestii kilkaset tysięcy dzieł, których zwrotu domagają się Niemcy, pozostanie w Rosji, jak pragną rosyjscy posłowie i senatorowie.

### Do Polski wróciło jedno z piętnastu

W 1994 r. podpisane zostało przez pełnomocników rządów Polski i Rosji do spraw dziedzictwa kulturalnego porozumienie o współpracy w dziedzinie ujawniania i zwrotu dóbr kultury przemieszczonych na obszar drugiego państwa.

Od tego czasu strona polska złożyła piętnaście wniosków rewindykacyjnych, dotyczących dzieł sztuki znajdujących się w Rosji. Są wśród nich: konsola należąca do wyposażenia Sali Tronowej Zamku Królewskiego w Warszawie, obrazy Pompeo Batoniego „Apollo i dwie muzy" oraz „Alegoria architektury, malarstwa i rzeźby" z pałacu w Wilanowie, kustodia z Raciborza datowana na 1495 r., 33 wazy gołuchowskie z kolekcji Czartoryskich w Gołuchowie, blisko 7 tys. rysunków i grafik z gdańskiej kolekcji J. Kabruna, obraz „Madonna z Dzieciątkiem" Lucasa Cranacha z kościoła w Głogowie, obraz „Król Władysław IV i hołd Malborka" Bartłomieja Strobla (XVII w.) z Muzeum w Toruniu, tryptyk ze sceną „Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny" (XVI. w) z kościoła w Szamotułach, szafa relikwiarzowa (XIV w.) z kościoła w Kwidzyniu, gdańskie puchary cechu szyprów wiślanych i piekarzy (XVIII w.), a także bractwa św. Rajnolda (XVII w.), zwieńczenie pucharu w formie statku żaglowego autorstwa Samuela Grave (XVIII w.), 28 eksponatów i 31 dokumentów z obozu Auschwitz-Birkenau.

Dotychczas wróciło do Polski jedno z wymienionych dzieł sztuki. W październiku ubiegłego roku strona rosyjska przekazała Polsce obraz Batoniego „Apollo i dwie muzy".

Zdaniem Moniki Kuhnke z Biura Pełnomocnika Rządu do spraw Polskiego Dziedzictwa Kulturalnego za Granicą, ewentualne wejście w życie ustawy o dobrach kulturalnych sprowadzonych do ZSRR podczas II wojny światowej nie powinno zaszkodzić staraniom Polski o zwrot utraconych dóbr kultury znajdujących się w Rosji. Z treści ustawy nie wynika bowiem, że polskie wnioski rewindykacyjne staną się bezprzedmiotowe. Cały czas trwają prace polsko-rosyjskiej komisji ekspertów, zajmującej się sprawami zwrotu dóbr kultury.

### Rosyjsko-niemiecki spór o łupy wojenne

Spór o zwrot zagrabionych w czasie II wojny światowej przez armię radziecką niemieckich dóbr kultury obciąża od lat stosunki Niemiec, najpierw z ZSRR, a teraz z Rosją.

Rząd RFN twierdzi, że na skarby, które zachowały się w Rosji do dziś, składa się: 200 tysięcy obiektów sztuki, dwa miliony książek oraz dziesiątki tysięcy dokumentów archiwalnych. Pochodzą one z niemieckich muzeów oraz prywatnych kolekcji - informuje DPA.

Przez długie lata uznawano, że dobra te zaginęły. Wiadomość o tym, że znajdują się w Rosji, ujawniono dopiero w latach 90. Od momentu podpisania w listopadzie 1990 roku Traktatu o przyjaźni pomiędzy ZSRR a zjednoczonymi Niemcami, który przewiduje zwrot dóbr kultury, kwestia ta przewija się w stosunkach dwustronnych.

Niemcy powołują się na regulacje podobnych kwestii w prawie międzynarodowym. Rosja tymczasem odwołuje się do prawa odszkodowawczego za olbrzymie straty wyrządzone przez wojska hitlerowskie na terenie ZSRR.

Strona niemiecka zdołała zidentyfikować niektóre z łupów wojennych znajdujących się dziś w rosyjskich muzeach.

Należą do nich między innymi:

- Skarb Priama, który był niedawno eksponowany w Moskwie;
- 64 dzieła zaliczane do najcenniejszych prac europejskiego malarstwa od XIV do XIX wieku (El Greco, Goya, Tintoretto);
- 74 mistrzowskie dzieła impresjonistów oraz postimpresjonistów (Renoir, Degas, Monet, van Gogh), które były wystawione w St. Petersburgu w Ermitażu;
- 364 akwarele, rysunki i grafika z bremeńskiej Kunsthalle, kolekcja zwana Baldin-Sammlung, zawierająca prace Dürera, Goi, Rubensa i Rembrandta; prace te zostały pokazane zarówno w Moskwie, jak i w St. Petersburgu;
- tzw. królewska kolekcja zawierająca dzieła z okresu renesansu, w tym także Rembrandta, którą Niemcy - według danych radzieckich -zdobyli w Rotterdamie; znajduje się ona również w Muzeum Puszkina.

**kzk**
„Rzeczpospolita"

# Zagłuszone radioteleskopy

**Dziś na pokładzie rosyjskiej rakiety Proton-K ma polecieć w kosmos siedem kolejnych satelitów światowej sieci telefonii komórkowej Iridium. Astronomowie na całym świecie ze zgrozą obserwują przygotowania do szybkiego uruchomienia Iridium.**

Gdy Iridium ruszy we wrześniu tego roku, sygnały z telefonów, satelitów i ich stacji odbiorczych wypełnią eter kakofonią szumów, które mogą zagłuszyć ziemskie radioteleskopy. Iridium będzie nadawało w paśmie częstotliwości 1616-1626,5 MHz. Tymczasem jedna z kluczowych częstotliwości, na których astronomowie nasłuchują dziś odgłosów kosmosu, to 1612 MHz, czyli częstotliwość drgań molekuły hydroksylowej OH, jednego z najpowszedniejszych składników pyłu międzygwiezdnego. Dlatego już ponad pięć lat temu obserwatoria na całym świecie rozpoczęły negocjacje z właścicielami sieci Iridium, by satelity i telefony nie przeszkadzały im w pracy. Szefowie największego na świecie radioteleskopu w Arecibo na Portoryko dogadali się niedawno z właścicielami Iridium, by przez osiem godzin dziennie, pomiędzy 22 a 6 lokalnego czasu, sygnały satelitarne nie zakłócały częstotliwości 1612 MHz. Inni mieli mniejszą siłę przebicia. Amerykańskie National Radio Astronomy Observatory, operator sieci radioteleskopów w stanie Nowy Meksyk, wynegocjował tylko cztery godziny „ciszy" dziennie. Europejczycy jeszcze nic nie uzyskali. Astronomowie z europejskiego radioteleskopu w Nancy we Francji, którzy spędzają dziś więcej niż połowę czasu na obserwacji w zakresie częstości grupy karbokrylowej, mają jednak nadzieję na więcej niż osiem godzin ciszy dziennie. Co gorsza, wkrótce mają też ruszyć konkurencyjne do Iridium systemy telefonii satelitarnej. Telefonia satelitarna tylko potęguje potężny ból głowy radioastronomów, na który cierpią od czasu upowszechnienia nowoczesnych technologii na Ziemi.

Obserwatoria od lat borykają się z szumami i zakłóceniami powodowanymi przez stacje radiowe, telewizyjne i radary. Urządzenia astronomiczne są tak czułe, że rejestrują promieniowanie kuchenek mikrofalowych. Przeszkadzają nawet elektryczne urządzenia do otwierania drzwi garażowych. Jest to również polski kłopot. Przypomnijmy, że polscy astronomowie protestowali przeciw budowie kilkusetmetrowego masztu radiowego do transmisji Programu I, który ma wyrosnąć na poligonie w pobliżu Solca Kujawskiego. Maszt znajdzie się w odległości zaledwie 21 km od podtoruńskiej osady Piwnice, gdzie od kilku lat pracuje nowoczesny 32-metrowy radioteleskop. -Musimy być badzo czujni, żeby radioastronomia przeżyła jako dyscyplina naukowa - powiedział tygodnikowi „Nature" (6674) Tomas Gergley z amerykańskiej Narodowej Fundacji Nauki. Być może już za kilka lat sygnały z kosmosu zupełnie nie będą się w stanie przedrzeć przez ziemskie zakłócenia. Nie będzie innej rady dla radioastronomów, jak tylko wynieść teleskopy poza Ziemię - na orbitę lub na Księżyc.

**Piotr CIEŚLIŃSKI**
„Gazeta Wyborcza"

*Komunia dla heretyka*

# Baptysta Bill Clinton brał udział w katolickiej mszy

**Już nie tylko kobiety przysparzają kłopotów prezydentowi Stanów Zjednoczonych. Z ambon amerykańskich kościołów piętnuje się Clintona za to, że podczas ostatniej wizyty w Afryce przyjął komunię z rąk katolickiego księdza.**

Wydarzyło się to przed tygodniem. Podczas pobytu w Soweto pod Johannesburgiem w RPA Clintonowie wzięli udział w mszy świętej. Wysłuchali żarliwego kazania o cudzołóstwie i przystąpili do sakramentu komunii świętej. Bill Clinton jest jednak baptystą. A więc według przedstawicieli Kościoła katolickiego odszczepieńcem od prawdziwej wiary, żyjącym w stanie ciężkiego grzechu.

### Reputacja rozpustnika

Na domiar złego Clintonowi można zarzucić złamanie niemal wszystkich Bożych przykazań. Ma reputację rozpustnego, notorycznego cudzołożnika i krzywoprzysięzcy. Otwarcie pochwala przerywanie ciąży.

Dlatego katolicki biskup Nowego Jorku, kardynał John O'Connor, grzmiał podczas niedzielnej mszy, jak śmiał „heretyk" wziąć udział w katolickim rytuale. Kardynał użalał się, że otrzymał setki listów od równie oburzonych wiernych, którzy byli zakłopotani faktem, że katolicki ksiądz udzielił komunii prezydentowi i jego żonie.

### Watykan nabrał wody w usta

- Nie miałem czasu ani okazji pytać kogokolwiek o pozwolenie - broni się ksiądz Mohlomi Makobane, który udzielał Clintonowi komunii. - Chcielibyście, bym wprawił w zakłopotanie prezydenta? Prezydenta, który był w kościele, aby się za nas pomodlić?

Głosy protestu rozległy się na całym świecie. Spytano nawet Watykan o opinię w tej sprawie. Jednak w Stolicy Apostolskiej nabrano wody w usta. Oficjalnie Rzym czeka na szczegółowe wyjaśnienie okoliczności, w jakich doszło do udzielenia sakramentu świętego Clintonowi. W Kościele katolickim przedstawiciele innych wyznań mogą otrzymać sakramenty jedynie w przypadku „zagrożenia życia".

**OD**
„Super Express"

# Nie wchodź na śpiącego misia

**20-letni Bogusław Kowalczyk z Zatwarnicy w Bieszczadach natknął się w lesie na śpiącego niedźwiedzia. Uciekł na jodłę, a niedźwiedź za nim. Drapieżnik ściągnął chłopaka na ziemię i poturbował.**

- Ja cię już nigdy nie puszczę do lasu - mówi do Bogusława jego mama Anna. Kobieta załamuje ręce, na nowo przeżywa spotkanie syna z niedźwiedziem.

Bogusław, uczeń maturalnej klasy technikum drzewnego w Lesku, ostatni weekend marca spędzał w rodzinnej Zatwarnicy.

W niedzielę wstał wcześnie rano, naszykował kanapki, spakował plecak, wziął nóż i rowerem ruszył do lasu. Zamierzał poszukać poroży jelenich.(...)

### Niedźwiedź pod bukiem

- Chodziłem już ponad godzinę, kiedy go zobaczyłem. Spał pod bukiem. Prawie na niego wlazłem. Był zaledwie kilka metrów ode mnie. Nie spodziewałem się go tam - chłopak wciąż się dziwi.

Zazwyczaj niedźwiedzie śpią w gąszczu. A tu las był rzadki, teren otwarty. Bogusław zaczął się wycofywać. - Niedźwiedź musiał mnie wyczuć, bo nagle stanął na dwie łapy, odwrócił się w moją stronę i zaryczał - opowiada.

Chłopak był pewien, że niedźwiedź, zwierzę płochliwe, zaraz ucieknie. Mylił się. Drapieżnik opadł na łapy i zaczął go gonić. Ryczał przy tym groźnie. - Leżał śnieg, ciężko było biec. Postanowiłem wdrapać się na jodełkę, do której dobiegłem -opowiada chłopak.

### We dwóch na drzewie

Kiedy podciągał się do góry, niedźwiedź doskoczył do drzewa i próbował go ściągnąć na dół. - Zębami chwycił za mój but wojskowy, ale udało mi się go wyrwać z pyska. Wtedy niedźwiedź objął łapami pień i dawaj się wspinać za mną - Bogusław nie kryje zdumienia.

Zwierzę ponownie chwyciło uciekiniera za nogę i zdarło z drzewa. Z wysokości trzech metrów niedźwiedź i człowiek błyskawicznie zjechali na ziemię. Niedźwiedź był rozjuszony. - Gryzł mnie w ramiona, ryczał przy tym cały czas - opowiada chłopak. - Ugryzł mnie w palec, kiedy rękoma zasłaniałem twarz. Potem usiadł mi na nogach i obserwował. Warczał przy tym i sapał. Znowu ugryzł, potarmosił, odrzucił mnie kawałek od siebie, aż głową zaryłem w śniegu.

### Kości trzeszczały

Znowu podbiegł. Ugryzł, znowu podrzucił. - Słyszałem jak mi kości trzeszczały - mówi Boguś.

Ze strachu serce miał w gardle. Najgorsze myśli przelatywały przez głowę. Jest pewien, że gdyby próbował się bronić, spotkanie z drapieżnikiem mogłoby się skończyć o wiele gorzej. - Zacząłem udawać nieżywego. Starałem się nie ruszać, nie wydawać żadnego odgłosu, choć wszystko mnie potwornie bolało - mówi.

Niedźwiedź zaczął się uspokajać. Poprzyglądał się i powoli zaczął odchodzić. Po odległym trzasku gałęzi Bogusław domyślił się, że niedźwiedź dał mu spokój.

### Podrapany i poobijany

Poturbowany, zakrwawiony chłopak przeszedł ponad trzy kilometry do najbliższych zabudowań, gdzie udzielono mu pomocy i zawieziono do Zatwarnicy. Stamtąd karetka pogotowia zabrała go do szpitala w Ustrzykach Dolnych. - Pacjent miał otwarte złamanie drugiego palca prawej ręki, uszkodzony bark, potłuczone żebra, złamaną kość łokciową i kość lewego przedramienia. Był podrapany i poobijany. I bardzo przerażony - mówi Ahmad Hamouta, lekarz, który na oddziale chirurgicznym opatrywał Bogusława. Dr Hamouta pokazuje zdjęcia rentgenowskie. - O, tu go misiek złapał zębami za palec - mówi.

Chłopak miał dużo szczęścia. W szpitalu wciąż pamiętają pacjenta, któremu w ub. roku po starciu z misiem trzeba było założyć ponad sto szwów.

### I konia dogoni

Leśniczy wyjaśnia, że na wiosnę misie są głodne, rozdrażnione. W parku krajobrazowym doliny Sanu jest zakaz zbierania zrzutów jelenich, żeby nie płoszyć zwierzyny. Ludzie ignorują ten zakaz. Na terenie nadleśnictwa Lutowiska (20 tys. ha) jest 20-25 misiów. - Jeśli atakują, to po to, żeby przepędzić obcych - twierdzi leśniczy Henryk Kuzar z sąsiedniego leśnictwa Sękowiec.(...)

W tym roku Boguś zdaje maturę. Lekarze zapewniają go, że ręce się wygoją i da radę pisać.

„Tańczący z niedźwiedziami" - tak Bogusława nazwali koledzy ze szkoły.(...)

**Małgorzata JANCZEWSKA**
„Super Express"

*Rosja*

# „Okrągły stół" na Kremlu: kolejne ustępstwa Jelcyna

Dzięki kolejnym ustępstwom Borysa Jelcyna, wtorkowy „okrągły stół" najprawdopodobniej przybliżył zakończenie kryzysu rządowego, który wybuchł w Rosji po nieoczekiwanej dymisji gabinetu Wiktora Czernomyrdina. Wydaje się, że Duma Państwowa ostatecznie zgodzi się na powierzenie 35-letniemu Siergiejowi Kirijence misji sformowania nowego rządu. Nikt nie potrafi jednak powiedzieć, czy nastąpi to już w pierwszym podejściu - w najbliższy piątek - czy też oponenci prezydenta spróbują jeszcze bardziej przycisnąć go „do muru".

Komentując przebieg wtorkowych konsultacji politycznych na Kremlu (na które Jelcyn - pod presją komunistów i ich sojuszników - zaprosił przedstawicieli rządu, Dumy Państwowej, Rady Federacji oraz związków zawodowych), jego sekretarz prasowy Siergiej Jastrzembski zauważył przed kamerami telewizji ORT, że żaden z uczestników „okrągłego stołu" nie wystąpił otwarcie przeciwko kandydaturze Kirijenki. Według Jastrzembskiego, przedstawiciele Dumy nie byli jednak „tak jednoznaczni w ocenach", jak członkowie Rady Federacji, którzy - zdaniem rzecznika Kremla - „na ogół pozytywnie" wypowiadali się o kwalifikacjach Kirijenki do kierowania rządem. Jastrzembski podsumował, że „będzie dobrze, jeśli skończy się na jednym głosowaniu" (w Dumie).

Otwierając spotkanie, Borys Jelcyn zaapelował do jego uczestników, by „poparli prezydenta" i w trosce o dobro kraju zaakceptowali kandydaturę Kirijenki na premiera. Ujawnił, że zastanawiał się nad desygnowaniem na to stanowisko innych polityków. Prezydent wymienił przewodniczącego Rady Federacji Jegora Strojewa, wicepremiera Władimira Bułgaka, gubernatora obwodu saratowskiego Dmitrija Ajackowa i burmistrza Moskwy Jurija Łużkowa. Zdecydował się jednak na Kirijenkę, który - jak to ujął - „nie stracił głowy w czasie rozmowy z prezydentem" i „wie, co należy zrobić (w Rosji)".

Jelcyn zaproponował następnie, by uczestnicy „okrągłego stołu" zgłosili swoich kandydatów na stanowiska ministerialne w nowym gabinecie. Zwrócił przy tym uwagę, że dotychczas zawsze sam decydował o składzie rządu. Prezydent oświadczył zarazem, że inicjatywa ta nie oznacza, że nowy gabinet będzie rządem koalicyjnym. „Opowiadam się za gabinetem profesjonalistów, zgłoszonych przez wszystkie frakcje" - wyjaśnił Jelcyn.

Prezydent poinformował też, że w czasie jego zeszłotygodniowego spotkania z przewodniczącymi Dumy Państwowej i Rady Federacji - Giennadijem Sielezniowem i Jegorem Strojewem, zapadła decyzja w sprawie powołania „trójstronnej komisji, która będzie proponowała kandydatów na ministrów". „Nie oznacza to jednak, że rezygnuję ze swojego konstytucyjnego prawa do powoływania członków rządu" - powiedział Jelcyn, dając wyraźnie do zrozumienia, że ostateczne słowo w sprawie składu rządu będzie jednak należało do niego.

Fot. EPA - ELTA

Borys Jelcyn zaproponował również, by rok 1998 proklamować „rokiem bezkonfrontacyjnym w stosunkach między frakcjami, partiami i władzą". „Ja nie będę wetował, wy nie będziecie odrzucać" - wyjaśnił prezydent sens swojej kolejnej inicjatywy.

Ideę Borysa Jelcyna poparł Jegor Strojew, który opowiedział się za „bezkonfliktowym rozwiązywaniem zadań, stojących przed krajem". Strojew zaproponował zarazem powołanie specjalnej trójstronnej „komisji porozumiewawczej", która „rozwiązywałaby najtrudniejsze problemy kraju".

O wystąpieniach pozostałych uczestników wtorkowego „okrągłego stołu" na razie wiadomo niewiele. Obrady na Kremlu toczyły się bowiem przy drzwiach zamkniętych. Media były obecne tylko przy przemówieniach Jelcyna i Strojewa.

Sądząc jednak z pierwszych wypowiedzi przedstawicieli Dumy, kandydaturę Kirijenki w pierwszym podejściu gotowe są poprzeć tylko frakcje „Nasz Dom - Rosja", „Regiony Rosji" i LDPR Władimira Żyrinowskiego, co daje w sumie ok. 120-150 głosów przy wymaganej większości 226.

Głosowanie nad kandydaturą Kirijenki wyznaczono na piątek. Do tego czasu układ sił może zmienić się na jego korzyść. Tym bardziej, że opuszczając Kreml kandydat na premiera podkreślił, że kompletując rząd, nie będzie zwracał uwagi na poglądy polityczne kandydatów, ale na ich profesjonalizm.

## Pogrzeb ofiar katastrofy w kopalni

Zrozpaczone rodziny pochowały we wtorek 39 górników, którzy zginęli w sobotniej katastrofie w kopalni węgla im. Skaczynskiego w Doniecku, we wschodniej Ukrainie. W poniedziałek odbył się pogrzeb 19 ofiar. Łącznie w katastrofie tej zginęło 63 górników i 71 odniosło rany. 13 górników w stanie krytycznym wciąż przebywa w szpitalach.

Ukraińskie górnictwo węglowe jest w rozpaczliwym stanie. Od 1990 roku zginęło w różnego rodzaju katastrofach i wypadkach przy pracy ponad 2500 górników. Na każdy milion ton wydobytego węgla przypadają ponad cztery śmiertelne ofiary.

## „Wydarzenia w Rydze oddalają Łotwę od UE"

Szef włoskiej dyplomacji przebywający z wizytą w Moskwie oświadczył we wtorek, że ostatnie wydarzenia w Rydze oddalają Łotwę od Unii Europejskiej.

„Przyłączenie Łotwy do Unii Europejskiej nie jest bliskie, a powiedziałbym nawet, że wydarzenia ostatnich dni oddalają Łotwę od okresu przygotowawczego do jej przyjęcia, czego warunkiem jest absolutne poszanowanie praw mniejszości narodowych" -powiedział Lamberto Dini na konferencji prasowej.

Stosunki rosyjsko-łotewskie są od pewnego czasu napięte. Rosja zarzuca Łotwie „łamanie praw człowieka", jeśli idzie o Rosjan mieszkających na Łotwie. Tylko część z nich otrzymała łotewskie obywatelstwo po zdaniu wyjątkowo trudnego egzaminu językowego.

W nocy z niedzieli na poniedziałek nieznani sprawcy podłożyli ładunek wybuchowy w pobliżu ambasady rosyjskiej w Rydze. Rosyjskie MSZ wyraziło energiczny protest przeciwko zamachowi, stwierdzając, że na Łotwie „narasta antyrosyjska histeria, nasila się nacjonalizm i ekstremizm".

Rosyjskie MSZ przypomniało, że 3 marca doszło do rozpędzenia przez łotewską policję demonstracji rosyjskich emerytów w centrum Rygi, a 17 marca w stolicy Łotwy odbył się pochód byłych żołnierzy Legionu Łotewskiego czyli formacji, która w latach drugiej wojny światowej należała do Waffen SS. Niedawno nieznani sprawcy dokonali zamachu bombowego na jedyną synagogę w Rydze. Zbezczeszczony został również pomnik żołnierzy radzieckich. Niektórzy z rosyjskich polityków twierdzą, że na Łotwie „odradza się faszyzm" i domagają się zastosowania sankcji wobec tego kraju.

## Łużkow apeluje o sankcje wobec Łotwy

Z żądaniem nałożenia sankcji na Łotwę w związku z podłożeniem pod rosyjską ambasadę w Rydze silnego ładunku wybuchowego wystąpił we wtorek mer Moskwy Jurij Łużkow.

Łużkow powiedział, że poniedziałkowy wybuch „nie był pojedyńczym incydentem zorganizowanym przez nacjonalistów czy ekstremistów, ale rezultatem polityki prowadzonej przez państwo łotewskie". Jest on zdania, że Rosja powinna „podjąć bardziej zdecydowane kroki ekonomiczne i inne - wyłączając użycie siły -aby chronić rosyjskojęzyczną ludność na Łotwie" - podała agencja Interfax.

Łużkow zamierza wystąpić z oficjalnym apelem do prezydenta Jelcyna o pozbawienie Łotwy klauzuli największego uprzywilejowania (KNU) w handlu z Rosją. Rosja mogłaby także, według Łużkowa, „drastycznie ograniczyć transport przez Łotwę surowców naturalnych i innych towarów" aby wymóc na tej republice bałtyckiej przestrzeganie praw człowieka".

Eksplozja miny przeciwpiechotnej, umieszczonej w betonowym pojemniku na śmieci z niedzieli na poniedziałek w pobliżu ambasady rosyjskiej w Rydze, nie spowodowała poważniejszych strat - uszkodzone zostały cztery samochody personelu ambasady.

Napięcie między Rosją a Łotwą datuje się od upadku ZSRR w 1991 roku. Rosja zarzuca Łotwie „łamanie praw człowieka" wobec Rosjan mieszkających na Łotwie. Tylko część z nich otrzymała łotewskie obywatelstwo. Dostali je tylko ci, którzy zdali wyjątkowo trudny egzamin językowy.

I tak trudne stosunki łotewsko-rosyjskie pogorszyło rozpędzenie na początku marca przez ryską policję demonstracji rosyjskich emerytów w centrum miasta. Zbezczeszczony został również pomnik żołnierzy radzieckich poległych w walkach o wyzwolenie Łotwy. 17 marca w stolicy Łotwy odbył się pochód byłych żołnierzy Legionu Łotewskiego czyli formacji, która w latach drugiej wojny światowej należała do Waffen SS.

*Czechy*

## Fałszywi policjanci ukradli milion dolarów

Czterej zamaskowani mężczyźni przebrani w kombinezony jednostek antyterrorystycznych czeskiej policji zrabowali czterem wietnamskim kupcom prawie milion dolarów. Do napadu doszło w niedzielę w południe, na trasie z Ostrawy do Pragi. Mimo policyjnej obławy rabusiom udało się uciec.

Kiedy czterej jadący z Ostrawy do Pragi wietnamscy kupcy zatrzymali się między Przibrem na Novym Jiczinem na północnych Morawach, aby w swym BMW wymienić dziurawą oponę, podjechał do nich mercedes z ciemnymi szybami, z którego wyskoczyło czterech zamaskowanych mężczyzn, ubranych w policyjne kombinezony. Sterroryzowali Wietnamczyków pistoletami i polecili im położyć się na ziemi. Dwóch, którzy stawiali opór, pobili.

Fałszywi policjanci zabrali dwie aktówki, w których znajdowało się ponad 950 tysięcy dolarów, i odjechali. Przejeżdżający obok kierowcy potwierdzili później policji przebieg zdarzenia. Podali, że mercedes miał czeskie tablice rejestracyjne.

Obławę na rabusiów zorganizowano natychmiast po napadzie, gdyż jeden z Wietnamczyków powiadomił policję przy pomocy telefonu komórkowego, jednak napastnikom udało się uciec lub ukryć.

Prowadzący śledztwo policjanci z Novego Jiczina uważają, że napad był doskonale przygotowany. Napastnicy najprawdopodobniej wiedzieli, którędy pojadą Wietnamczycy; musieli także mieć informacje, że będą wieźli z sobą tak ogromną kwotę. Zdaniem policji oponę w samochodzie wietnamskich kupców ktoś przebił delikatnie w Ostrawie, tak aby powietrze uchodziło stopniowo i aby do przymusowego zatrzymania doszło daleko za miastem.

Według jednego z policjantów prawie milion dolarów w gotówce przewożony przez Wietnamczyków, to nic szczególnego w praktykach wietnamskich kupców. „Kiedy przewożą zyski zebrane z handlu na straganach, zawsze chodzi o miliony" - powiedział.

*Chiny*

## Zatonięcie jednostki - 29 śmiertelnych ofiar

Na rozległym zbiorniku wodnym w pobliżu chińskiego miasta Puning, w południowej prowincji Kuantung, doszło do zatonięcia jednostki pasażerskiej - 29 osób utonęło, w tym jedenaścioro dzieci, podał we wtorek kantoński dziennik „Yangcheng".

Tragedia zdarzyła się w niedzielę, gdy jednostka ta przewoziła ludzi z wioski Zanlong, położonej w pobliżu Puning, udających się na święto zmarłych, obchodzone 5 kwietnia. Pielgrzymi pragnęli złożyć kwiaty na grobach zmarłych, które znajdują się w pobliskich górach.

W pewnym momencie pasażerowie, pod wpływem brzygów fal, popadli w panikę i stłoczyli się przy jednej burcie tej drewnianej jednostki, powodując jej przewrócenie się. Załoga przybyłej łodzi ratowniczej zdołała wydobyć z wody piętnaście żywych osób.

*Ukraina*

## Awaria w elektrowni Zaporoże

Reaktor nr 1 elektrowni jądrowej w Zaporożu na Ukrainie został wyłączony we wtorek w związku z awarią systemu elektrycznego. Dyrekcja elektrowni zapewnia, że awaria była „bez znaczenia" i nie spowodowała wzrostu radioaktywności.

Warto jednak przypomnieć, że w ostatnich dwu tygodniach aż trzykrotnie - oficjalnie z błahych powodów - wyłączano na pewien czas reaktory tej elektrowni. Elektrownia w Zaporożu jest największą w Europie. Wyposażono ją w sześć reaktorów typu WWER 1000.

*Filipiny*

## Pyton pożarł dziecko

Pyton pożarł dwumiesięczne dziecko w wiosce na północy Filipin - podała we wtorek miejscowa policja.

Tragedia zdarzyła się we wsi Bacul w prowincji Cavite. Maleńki Raul Balcazo znajdował się w łóżeczku w domu rodzinnym, kiedy wsunął się tam wąż. Zaalarmowana płaczem synka, matka wpadła do sypialni, ale było już za późno - dziecka nie było a potężny pyton właśnie stamtąd wypełzał. Powiadomiona o tym policja nie natrafiła na jego ślad.

Zdarzyło się to w trzy miesiące, po tym gdy zaginiony 32-letni wieśniak został znaleziony we wnętrznościach upolowanego pytona na wyspie Mindoro.

*Włochy*

## Kłótnia na pokładzie przyczyną awaryjnego lądowania

Brytyjski samolot odrzutowy należący do linii lotniczych „Air 2000", odbywający we wtorek lot na trasie Birmingham-Malta, awaryjnie lądował na mediolańskim lotnisku Malpensa z powodu gwałtownej połączonej z bijatyką kłótni, do jakiej doszło na pokładzie między dwoma nietrzeźwymi pasażerami, ojcem i synem, a obsługą.

Przedstawiciele portu lotniczego Malpensa potwierdzili, że lądowanie odbyło się nie z przyczyn technicznych, lecz z powodu ostrej sprzeczki na pokładzie, której przyczyn nie podano. Krewkich pasażerów przesłuchuje policja mediolańskiego lotniska.

*Polska*

# „Sprawdzić, czy żyje katyński oprawca”

Premier Jerzy Buzek opowiedział się we wtorek za uruchomieniem „stosownych procedur sądowych”, jeśli potwierdzą się informacje przebywającego niedawno w Polsce b. rosyjskiego dysydenta Władimira Bukowskiego, że żyje oficer NKWD Piotr Soprunienko, który podpisywał wyroki śmierci na polskich jeńcach mordowanych w 1940 r. w b. ZSRR. Wkrótce potem Stefan Śnieżko, zastępca Prokuratora Generalnego RP poinformował PAP, że Soprunienko nie żyje od 1993 r.

W wydanej ostatnio w Polsce książce „Moskiewski proces” Bukowski napisał, że Soprunienko nadal żyje. „Jeśli jest to informacja prawdziwa, to należy dochodzić przez odpowiednie procedury sądowe i doprowadzić do postępowania” - tak skomentował doniesienia Bukowskiego premier. Dodał, że zgodnie z procedurami międzynarodowymi, chodzi o ekstradycję i proces sądowy.

Prasa w 1993 r. informowała, że żyły wtedy jeszcze trzy osoby, podejrzane o udział w mordowaniu Polaków: Piotr Soprunienko, b. naczelnik zarządu NKWD ds. więźniów wojennych, Dymitr Tokariew, b. naczelnik zarządu NKWD w Kalininie i Mitrofan Syromiatnikow, strażnik więzienia NKWD w Charkowie. Podpisy pierwszego figurują pod spisami oficerów kierowanych na egzekucję, dwaj pozostali mieli uczestniczyć w mordowaniu.

Ówczesny prokurator generalny Jan Piątkowski uważał, że zbrodnia katyńska nosi cechy ludobójstwa i w związku z tym nie podlega przedawnieniu. Choć główni jej sprawcy ze Stalinem na czele już nie żyją, to trzej wymienieni enkawudziści powinni być ścigani, osądzeni i ukarani - mówił Piątkowski, gdy polecił wtedy stołecznej prokuraturze wszczęcie „suwerennego polskiego śledztwa” w sprawie zamordowania 15 tys. polskich oficerów przez NKWD w Katyniu, Miednoje i Charkowie. Po odejściu Piątkowskiego strona polska uznała, że śledztwo to leży w gestii Rosji.

Wg Śnieżki, Soprunienko i Tokariew nie żyją od kilku lat, Syromiatnikow prawdopodobnie żyje. Postępowanie przeciwko niemu prowadzi strona rosyjska - poinformował. „Z punktu widzenia odpowiedzialności byłby właściwie nieprzydatny. Przyznał, że jako strażnik więzienny wykonywał polecenia i przyprowadzał z celi osoby skazane na rozstrzelanie, ale co mu można zarzucić? Czy pociągnięto do odpowiedzialności kogokolwiek z plutonu egzekucyjnego Wehrmachtu?” - pyta retorycznie Śnieżko.

Według informacji prasy z 1993 r., Soprunienko był naczelnikiem zarządu NKWD ds. więźniów wojennych. Urodził się w 1908 r. i mieszkał w Moskwie, ale ostatnio na stałe przebywał w zamkniętym sanatorium b. KGB pod rosyjską stolicą. Soprunienko przygotowywał wraz ze swoim zastępcą Chachłowem spisy Polaków, na podstawie których byli oni wywożeni z obozów do miejsc kaźni. To on podczas przesłuchania poinformował rosyjskich prokuratorów o istnieniu pisemnego rozkazu stracenia polskich oficerów. Dokument ten został później znaleziony w archiwach kremlowskich i przekazany stronie polskiej.

*Polska-Litwa*

# „Odrabiamy zadanie domowe”

Doradca prezydenta Litwy ds. kontaktów z Polską, Czesław Okińczyc, powiedział we wtorek we Wrocławiu, że jego kraj spokojnie odrabia zadanie domowe, polegające na przygotowaniu się do wejścia do struktur europejskich i NATO. Okińczyc rozmawiał z władzami Wrocławia i województwa o współpracy z Wilnem i Kownem.

Okińczyc powiedział, że prezydent Valdas Adamkus chce, by współpraca litewsko-polska przeszła z wysokiego szczebla na współpracę „terenową” między ludźmi w gospodarce, kulturze i nauce. Zapytany o głośne jeszcze niedawno sprawy sporne, w tym kwestię traktowania Polaków na Litwie, Okińczyc oświadczył, że „wszystko zależało od tego, kto to mówił i kto to krzyczał”. Jego zdaniem, w obu krajach istnieją politycy zainteresowani tym, „żeby krzyczeć i ciągle być niezadowolonym”. Niektórzy czerpią z tego „zyski i kapitał polityczny”.

Nowy prezydent Litwy, który sam przez wiele lat należał do mniejszości narodowej w USA - podkreślał Okińczyc - wie, na czym to polega, toteż deklaruje przestrzeganie w stosunkach z mniejszością polską europejskich norm. Zwraca też szczególną uwagę na konkrety. „Jeżeli mówimy o bardzo dobrych stosunkach, a na granicy są dziesięciokilometrowe kolejki, to coś jest nie w porządku” - stwierdził Okińczyc.

Jego zdaniem, „na Litwie są wszystkie możliwości” do rozwoju i zachowania polskiej tożsamości narodowej, kultury, języka etc. Litwa bardzo spokojnie traktuje też wypowiedzi rosyjskie nt. jej integracji z Europą i NATO. Litwa „stara się przede wszystkim wykonać zadanie domowe: przygotować się do jednych i drugich struktur, modernizując armię, budując kontakty wojskowe” z członkami NATO i państwami doń aspirującymi, dostosowuje swoje ustawodawstwo itp. Inwestycje polskie stanowią obecnie zaledwie 1 proc. inwestycji zagranicznych na Litwie. Okińczyc zaapelował też do przedsiębiorców dolnośląskich, by „szybciej zajęli się tematem Wschodu, m.in. Litwą, ażeby później nie okazało się, że ten teren jest już zajęty przez innych”.

# Torturami wymusili 20 tys. dolarów i dwie Hondy

Prokuratura Rejonowa w Gdyni postawiła zarzuty pozbawienia wolności 4 młodym mieszkańcom Warszawy, którzy blisko 2 tygodnie temu porwali w centrum Gdyni 28-letniego Krzysztofa G. i torturami wymusili od niego 20 tys. dolarów oraz 2 samochody marki Honda - poinformował we wtorek Janusz Kaczmarek, prokurator rejonowy w Gdyni.

Do zdarzenia doszło 25 marca tego roku, na ul. Kilińskiego w centrum Gdyni. Do Krzysztofa G., który przybył do Polski po kilkuletnim pobycie w USA z zamiarem podjęcia działalności biznesowej, podeszło dwóch nieznajomych mężczyzn. Siłą wciągnęli go do samochodu i zarzucili worek na głowę. Porwany biznesmen przetrzymywany był najpierw w garażu na terenie jednej z trójmiejskich posesji, potem wywieziono go do ośrodka wypoczynkowego Camp Park w Wilanówku nad Jeziorem Lampaskim niedaleko Mrągowa.

Bandyci żądający od Krzysztofa G. okupu byli wyjątkowo brutalni - przykutego kajdankami do kaloryfera mężczyznę polewali wrzątkiem, przypalali papierosami, bili kijem bejsbolowym. Ponieważ nie miał on przy sobie gotówki, zmuszono go do podania nazwisk znajomych, którzy mogliby przekazać okup. Do „transakcji” doszło w Warszawie. Pomimo uzyskania 20 tys. dolarów i 2 samochodów Honda, porywacze nie uwolnili swojej ofiary.

Krzysztof G. odzyskał wolność dzięki szczęśliwemu przypadkowi - akcji przeprowadzonej w Wilanówku wspólnie przez warszawskich i olsztyńskich policjantów z oddziałów antyterrorystycznych w związku z narkotykami, o handel którymi podejrzewano porywaczy.

Wobec Artura M., Piotra M., Michała B. i Andrzeja Sz. Sąd Rejonowy w Gdyni zastosował areszt tymczasowy. Byli już oni wcześniej karani za kradzieże. Obecnie grozi im kara pozbawienia wolności od roku do 10 lat. Jak powiedział prok. Kaczmarek, gdyńska prokuratura zebrała już gros materiału dowodowego, ale przed sporządzeniem aktu oskarżenia w tej sprawie niezbędne będzie uzupełnienie tego materiału, w tym o opinie biegłych sądowych.

*Watykan*

# Papież: prawa człowieka prawami bożymi

Prawa człowieka są także prawami bożymi, powiedział we wtorek papież Jan Paweł II do ponad 4 tysięcy studentów z 60 krajów świata. Studenci przybyli do Rzymu na 31. międzynarodowy kongres „Univ'98”, organizowany przez Opus Dei. Przemawiając do studentów zebranych w auli Pawła VI w Watykanie, Jan Paweł II podkreślił, że „prawa człowieka są kluczowym elementem każdego porządku społecznego”.

W przemówieniu, wygłoszonym po włosku i hiszpańsku (znaczna część uczestników kongresu przybyła z Hiszpanii i Ameryki Łacińskiej), Jan Paweł II zwrócił także uwagę, że „sumienie każdego chrześcijanina musi być głęboko naznaczone kategorią obowiązku”. „Sumienie jest miejscem zdobywania prawdziwej wolności, pod warunkiem, że jest ona gotowa uznać prawa boże, wpisane w jej najgłębszą strukturę” - powiedział papież, podkreślając, że Kościół, który kładzie nacisk na prawa człowieka nie zapomina o jego obowiązkach. Papież zaznaczył, że Kościół potępia każde działanie skierowane przeciwko człowiekowi, albowiem wie, iż jest to zarazem działanie przeciwko Stwórcy.

*USA*

# James Pawelczyk: o polskich korzeniach

16 kwietnia poleci w kosmos w składzie załogi wahadłowca „Columbia”, amerykański kosmonauta-badacz polskiego pochodzenia James Pawelczyk, specjalista z zakresu biologii i psychologii. „Będę miał zaszczyt polecieć na pokładzie „Columbii” jako pierwszy Amerykanin polskiego pochodzenia” - stwierdził James Pawelczyk w oświadczeniu przekazanym Ambasadzie RP w Waszyngtonie.

Kosmonauta przypomina zarazem swój polski rodowód. Dziadek ze strony ojca - Pawelczyk pochodził z Włosienicy, zaś babcia -z domu Kwajul z Wieliczki. Również rodzina ze strony matki -dziadek Mikla i babcia z d. Przekwas wywodzi się z Radomia i Włocławka. Na początku stulecia dziadkowie Jamesa przybyli do Buffalo.

„Moi rodzice i dziadkowie stale przypominali i podkreślali znaczenie polskiego dziedzictwa. Tak więc lecę w kosmos jako polski Amerykanin w drugim pokoleniu, świadom ciężkiej pracy i poświęcenia moich polskich przodków, które doprowadziły to tego zaszczytu” - oświadczył Pawelczyk.

*Watykan*

# KGB szpiegowało Watykan

Służby wywiadowcze ZSRR „przygotowały już w pierwszych dniach pontyfikatu Jana Pawła II plan zmierzający do zdyskredytowania Kościoła i papieża”, przewidujący m.in. założenie podsłuchów w Watykanie - twierdzi CESIS, organ, który koordynuje działalność włoskich służb wywiadowczych.

Plan KGB, opatrzony kryptonimem „pop”, zakładał - według CESIS - prowadzenie „działań dezinformacyjnych i dokonywanie prowokacji w celu zdyskredytowania Kościoła i osoby papieża. W razie potrzeby, przewidywano jego fizyczną eliminację”.

W apartamencie watykańskiego sekretarza stanu Agostino Casarolego założyła podsłuch agentka KGB, obywatelka czechosłowacka Irena Trollerowa, która wyszła za mąż za kuzyna Casarolego, agenta radzieckiego wywiadu zewnętrznego.

Fakty te, z 1990 roku, według sędziego Rosario Priore, który prowadził dochodzenia w sprawie zamachu na papieża, „były znane Andreotticmu, który napisał wówczas w pewnym liście: „Musimy pomyśleć, co należy zrobić. Sądzę, że Casaroli powinien być powiadomiony”.

*USA*

# Clinton jest „bezwstydny”

Przywódca większości republikańskiej w Izbie Reprezentantów Richard Armey oświadczył, że prezydent Clinton jest „zbyt bezwstydny” aby podać się do dymisji mimo wysuwanych przeciwko niemu oskarżeń o afery na tle seksualnym.

„Sądzę, że on /Clinton/ jest osobą bezwstydną. Jeżeliby mnie udokumentowano takie postępowanie, jak prezydentowi, to byłbym tak przepełniony wstydem, że podałbym się do dymisji” -powiedział Armey podczas spotkania z uczniami szkoły średniej w miejscowości Coppell, w stanie Teksas. „Ten prezydent tego nie zrobi” - dodał.

Obserwatorzy oceniają, że była to najostrzejsza z dotychczasowych wypowiedzi krytycznych ze strony czołowych republikanów pod adresem prezydenta.

Zastępca sekretarza prasowego Białego Domu Joe Lockhart oświadczył, że prezydent „jest całkowicie pochłonięty wykonywaniem pracy, jaką Amerykanie powierzyli mu, wysyłając go do Białego Domu”. Dodał, że „najsilniejsza gospodarka w historii, spadająca przestępczość i rekordowo niska liczba osób korzystających z pomocy społecznej nie pozwalają prezydentowi na przejmowanie się jakimikolwiek sugestiami pana Armeya”.

*USA*

# Zmarła Tammy Wynette - królowa country

Tammy Wynette, uważana w USA za królową muzyki country, zmarła w nocy z niedzieli na poniedziałek w swym domu w Nashville (stan Tennessee), w wieku 55 lat. Zgon nastąpił po długotrwałej chorobie wątroby.

Wynette, była sprzedawczyni w sklepie z kosmetykami, zdobyła sławę jako piosenkarka country w latach 60. i 70. Trzykrotnie otrzymała nagrodę Krajowego Stowarzyszenia Muzyki Country i dwukrotnie nagrodę Grammy (amerykańskiego przemysłu płytowego). Wpływy ze sprzedaży jednej z jej płyt wyniosły milion dolarów. W 1991 r. w publicznym plebiscycie została uznana za legendę country. Napisała autobiografię, zatytułowaną tak jak piosenka, która była jej życiowym sukcesem w 1968 r.: „Stand By Your Man” („Popieraj swego mężczyznę”). Ten sam tytuł nosił film o jej burzliwym życiu.

Zmarła artystka była 5-krotnie zamężna. Często chorowała. Według prasy sensacyjnej, w ciągu 25 lat była 31 razy leczona w szpitalach i miała przejść 14 operacji. Za rozsiewanie takich plotek na jej temat w sierpniu 1997 r. zaskarżyła przed sądem redakcje gazet „National Enquirer” i „Star”, sąd jednak oddalił jej zarzuty.

NA ZDJĘCIU: Tammy Wynette (pośrodku) 29 stycznia 1996 r. w otoczeniu piosenkarek country. Fot. EPA-ELTA

## Z Watykanu

### Papież: musimy odnowić przyrzeczenia chrztu świętego

Papież Jan Paweł II swą katechezę na ubiegłej środowej audiencji generalnej poświęcił zbliżającemu się Wielkiemu Tygodniowi i Triduum Paschalnemu. Streszczając katechezę w języku polskim dla blisko 1000 rodaków obecnych na placu św.Piotra, Jan Paweł II wezwał ich do odnowienia przyrzeczeń chrztu świętego.

Papież przypomniał, że w tradycji Kościoła Wielki Post był okresem przygotowania katechumenów do przyjęcia chrztu w Wielką Sobotę i podkreślił, iż tradycja ta powinna stać się udziałem współczesnych katolików.

„Jeżeli mamy uczestniczyć w pełnym wymiarze w radościach wielkanocnych musimy odnowić przyrzeczenia chrztu świętego. Odnowić naszą świadomość, że jesteśmy chrzczeni w Chrystusie. Jest wedle św.Pawła, wedle jego Listu do Rzymian ścisły związek między zanurzeniem w chrzcie, zanurzeniem w wodzie chrzcielnej, a śmiercią Chrystusa. Śmiercią, która daje życie. Jeżeliśmy z Chrystusem umarli, to przez chrzest, razem z nim, będziemy ożywieni - powiedział Jan Paweł II.

### Dekrety Kongregacji ds. Kanonizacyjnych

W obecności papieża Jana Pawła II watykańska Kongregacja ds. Kanonizacyjnych ogłosiła w poniedziałek dekrety dotyczące 19 sług bożych. Dziesięć dekretów dotyczy cnót heroicznych, jeden męczeństwa a osiem cudów zawdzięczanych wstawiennictwu wymienionych przez Kongregację sług bożych.

Jeden z dekretów w sprawie cudów dotyczy matki Reginy Protmann (urodzonej w 1552 roku i zmarłej w 1613 roku w Braniewie na Warmii), założycielki zgromadzenia sióstr od św. Katarzyny Dziewicy i Męczenniczki. Dekretem w sprawie cnót heroicznych objęta została również Józefata Hordaszewska, współzałożycielka zgromadzenia sióstr służebniczek Maryi Niepokalanej, urodzona w 1869 roku we Lwowie i zmarła w 1919 roku w Krystynopolu na Ukrainie.

**„Realizacja jakichkolwiek projektów duszpasterskich, wychowawczych czy socjalnych w krajach byłego Związku Radzieckiego, byłaby niemożliwa bez pomocy organizacji kościelnych i charytatywnych z Niemiec!"**

*Ks. Zdzisław Weder, przełożony Wschodniego Okręgu Salezjańskiego z siedzibą w Moskwie*

# SALEZJAŃSKA OFENSYWA

W pierwszych dniach marca Fundacja Konrada Adenauera przy współpracy z Prokurią Misyjną Salezjanów św. Jana Bosko w Bonn zorganizowała w Königswinter seminarium dla przedstawicieli salezjanów i sióstr salezjanek pracujących na terenach środkowej i wschodniej Europy. Referaty i dyskusje odbywały się w języku niemieckim i łacińskim. Wśród różnojęzycznych przedstawicieli salezjanek i salezjanów była również grupa polskojęzyczna.

- Jaki jest cel tego spotkania - pytam przełożonego Wschodniego Okręgu Salezjańskiego Księdza Zdzisława Wedera?

„Przyjechaliśmy tutaj, aby nauczyć się współpracy z poszczególnymi instytucjami i stowarzyszeniami wspomagającymi finansowo naszą pracę duszpasterską na tamtych terenach. Trzeba bowiem wiedzieć, że prawie wszystkie dobra kościelne na tych terenach zostały poprzez ideologiczne doktryny komunistyczne, doprowadzone do kompletnej ruiny. W azjatyckiej części Rosji jest około 500 tysięcy wiernych obrządku katolickiego a w części europejskiej - około 300 tysięcy. Na terenach byłego Związku Radzieckiego znajduje się około 12 milionów katolików, zamieszkują oni jednak Ukrainę, Białoruś a w szczególności Litwę, która jest prawie 100-procentowo katolicka. Ludzie są biedni, zubożali długotrwałą, rabunkową gospodarką komunistyczną. Na każdym kroku, w każdej dziedzinie brakuje pieniędzy. Są bardzo uczynni i fizycznie wspomagają odbudowę wspólnot parafialnych. Na zakup jakichkolwiek materiałów budowlanych nie mają jednak pieniędzy. Pomoc finansową otrzymujemy z różnych stron świata. Największa jednak przychodzi z Niemiec. Doceniamy i dziękujemy za każdą formę pomocy. Muszę jednak powiedzieć, że realizacja jakichkolwiek projektów duszpasterskich, wychowawczych czy socjalnych w krajach byłego Związku Radzieckiego, byłaby niemożliwa bez pomocy finansowej organizacji kościelnych i charytatywnych z Niemiec. Przyjechaliśmy tutaj, aby w szczególności nauczyć się tej administracyjnej wspólnoty z organizacjami charytatywnymi"...

- Należałoby podkreślić - dodaje ksiądz Henryk Boguszewski, dyrektor Domu Wspólnoty Salezjańskiej w Petersburgu, - że stopień zdewastowania dóbr kościelnych jest tak duży, iż często bardziej opłaca się budowanie obiektu od nowa niż remont. Bardzo bolesną i przewlekłą sprawą jest zwrot zagarniętych obiektów sakralnych. Uczyniono z tego tak skomplikowany, pracochłonny i kosztowny proceder, że kupujemy zaniedbane domy i adoptujemy je na potrzeby kościoła. To jest po prostu tańsze. Takim przykładem może być nasz dom w Petersburgu. Mimo tych wszystkich trudności, uważam jednak naszą pracę za bardzo interesującą i niezbędnie potrzebną. Swoją pracą tworzymy piękne dzieło - odrodzenie się Kościoła Powszechnego na Wschodzie. Przeżywamy spełnianie się nauki płynącej z objawień fatimskich. To właśnie dodaje nam sił. To pozwala na przetrwanie.

- Tak, to prawda! Odrodzenie Kościoła Powszechnego na Wschodzie jest ogromne - włącza się do rozmowy ksiądz Ignacy Rydzionek, salezjanin pracujący w Odessie. - Pracuję w Odessie już 7 rok. Nie jest to parafia czysto polska, chociaż wielu jej członków to prawnukowie i wnukowie wywiezionych tu niegdyś Polaków. Jest i spora grupa takich, którzy skorzystali ze zniesienia granic między republikami po upadku komunizmu w Związku Radzieckim. Osiedlili się tutaj, gdyż łatwiej było im się zaadoptować w środowisku odeskim. W odzyskanej katedrze odprawiamy w każdą niedzielę i święta kościelne Msze św. W języku polskim, ukraińskim, rosyjskim i łacińskim. W naszej wspólnocie, prócz Polaków, mamy jeszcze Ukraińców, Litwinów, Rosjan oraz Niemców, którzy wrócili z Kazachstanu. Ostatnio poprosili nas o opiekę duchową Czesi. Podobnie, jak i moi koledzy, pracujący w Okręgu Wschodnim, też borykamy się z ogromnymi trudnościami finansowymi. Katedra wymaga gruntownej przebudowy.

Przyjechałem do Niemiec na to seminarium nie tylko po to, by przyswoić sobie wiadomości umożliwiające nam zdynamizowanie możliwości współpracy między Prokurą Misyjną tutaj i salezjanami pracującymi w krajach Europy Wschodniej, a także między wieloma instytucjami nie tylko na terenie Niemiec. Przyjechałem tu również szukać nie tylko wśród Niemców, ale i wśród Polonii ludzi dobrej woli. Ucieszymy się z każdej, nawet najdrobniejszej kwoty, która pomoże nam w realizacji projektu odbudowy katedry w Odessie. Realizujemy jeszcze inne projekty duszpasterskie i wychowawcze. Marzy mi się, aby kilka parafii polonijnych objęło patronat nad odbudową naszej katedry.

Towarzystwo Salezjańskie założone przez św. Jana Bosko, jest jednym z największych zgromadzeń w Kościele Powszechnym. Salezjanie liczą ponad 17 tysięcy członków. Towarzystwo podzielone jest na tzw. inspektorie czyli prowincje. Inspektorie znajdują się w poszczególnych krajach. W krajach, gdzie znajduje się więcej salezjanów jest kilka Inspektorii. W Polsce np. jest ich cztery. Na świecie jest 89 Inspektorii. W każdej Inspektorii działają Domy Salezjańskie. Siedzibą zarządu głównego jest Rzym. Celem głównym Towarzystwa Salezjańskiego jest wychowanie młodego pokolenia na dobrych chrześcijan, dobrych obywateli, przy pomocy różnych form pracy, szkół, internatów oraz pracy w stowarzyszeniach młodzieżowych.

W Inspektorii Okręgu Wschodniego, wraz z seminarzystami jest 150 osób. Większość stanowią tam Polacy. Są też salezjanie narodowości ukraińskiej, włoskiej, litewskiej, słowackiej, białoruskiej a także jeden Irlandczyk.

**Arno GIESE**

## ZIARNA WIARY

**Magazyn katolicki nr 22**

# *Jutro - początek Triduum Paschalnego*

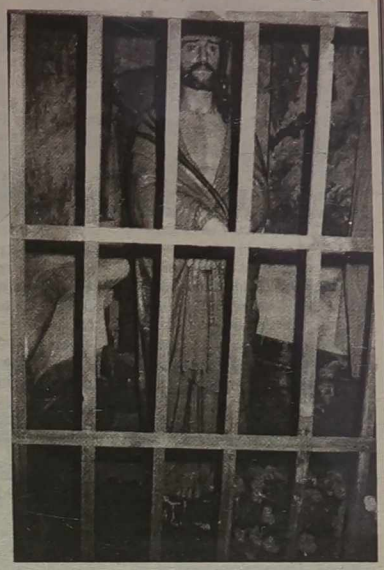

Triduum Paschalne jest trzydniowym obchodem liturgicznym, obejmującym liturgię Mszy św. Wieczerzy Pańskiej w Wielki Czwartek do Niedzieli Zmartwychwstania Pańskiego.

Wielki Czwartek jest dniem pamiątki Ostatniej Wieczerzy Chrystusa z Apostołami, ustanowienia Przenajświętszego Sakramentu i sakramentu Kapłaństwa, modlitwy Chrystusa w Ogrodzie Oliwnym i Jego pojmowania.

Msza św. Wieczerzy Pańskiej w Wielki Czwartek, celebrowana w godzinach wieczornych, rozpoczyna obchód Triduum Paschalnego. Ta Msza św. gromadzi całą miejscową wspólnotę. Wszyscy kapłani koncelebrują ją dla ukazania jedności ofiary Chrystusa, kapłaństwa i całego ludu Bożego. Stąd motywem przewodnim tej Mszy św. jest jedność wszystkich w Chrystusie, a źródłem jej jest miłość i pokorna służba, na co wskazuje zarówno Ewangelia, jak i obrzęd umywania nóg. Po Mszy św. Przenajświętszy Sakrament przenosi się do tzw. ciemnicy na pamiątkę modlitwy Jezusa w Ogrodzie Oliwnym, Jego pojmania i uwięzienia.

Warto nadmienić, że dzwonków po raz ostatni używa się na *Glorię*, potem ministranci dzwonią klekotkami (kołatkami i grzechotkami).

Wielki Piątek jest jedynym dniem w roku, w którym nie celebruje się Mszy św. Liturgia Wielkiego Piątku składa się z czterech części: liturgii słowa, obejmującej czytania o cierpieniach i ofierze Chrystusa, oraz Ewangelii o Męce Pańskiej według św. Jana, uroczystej modlitwy powszechnej za Kościół i jego sprawy, za zbawienie całego świata, adoracji krzyża zamiast liturgii eucharystycznej i Komunii św. wszystkich uczestników liturgii, przed którą odmawia się Ojcze Nasz. U nas przenosi się w uroczystej procesji Przenajświętszy Sakrament w monstrancji, osłoniętej białym welonem do Grobu Pańskiego, gdzie Chrystus jest adorowany przez wiernych aż do rozpoczęcia liturgii Wigilii Wielkanocnej.

Wielka Sobota jest dniem, w którym nie sprawuje się liturgii w ciągu dnia. Wierni jednak nawiedzają Groby Chrystusa, modląc się przed Przenajświętszym Sakramentem. W sobotę święci się również pokarmy na stół świąteczny. Liturgia sprawowana wieczorem należy już do obchodów Niedzieli Wielkanocnej, którą rozpoczyna Wigilia Wielkanocna.

Liturgia Wielkiej Soboty składa się z czterech części: liturgii światła - obejmującej poświęcenie ognia i paschału, czyli świecy symbolizującej Chrystusa Zmartwychwstałego, wniesienia zapalonego paschału do ciemnego kościoła w uroczystej procesji, od paschału wierni zapalają świece i trzymają je zapalone w czasie Ewangelii i odnowienia obietnic chrzcielnych. Paschał umieszcza się przy ołtarzu, następnie śpiewa się uroczyste orędzia wielkanocne; liturgii słowa, obejmującej siedem czytań ze Starego Testamentu i dwóch z Nowego Testamentu; liturgii chrzcielnej, składającej się ze śpiewu litanii do Wszystkich Świętych, poświęcenia wody chrzcielnej, odnowienia obietnicy chrztu; liturgii Eucharystii. Uroczyste błogosławieństwo i rozesłanie z podwójnym *Alleluja* kończy liturgię Wigilii Wielkanocnej.

**J. L.**

## *Przyjmij Tajemnicę*

**Dwie tendencje pomniejszają Chrystusa. Jedna dostrzega tylko krzyż bez Zmartwychwstania i czyni ów krzyż wzorem życia oddanego w darze. Druga kontempluje Zmartwychwstanie bez krzyża, wspaniały mit, uosobienie naszych marzeń.**

**Nie próbuj rozdzielać obu stron tej tajemnicy. Jest dana ci tak właśnie, przyjmij ją w wierze. Ukrzyżowany zmartwychwstał. Zmartwychwstały to właśnie Ten, którego ukrzyżowano. Patrz, słuchaj i przyjmuj (...)**

*Jean Rene BOUCHET*

*Magazyn przygotował* **Jan LEWICKI**

# Pułapki na dziewczyny

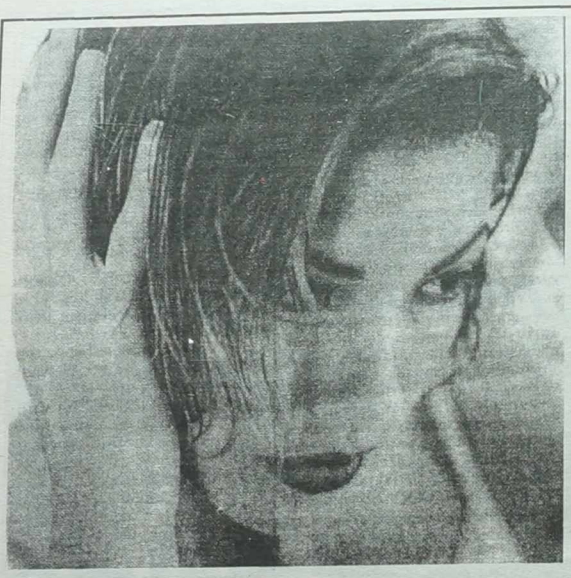

Obiektem zamachu mogą być nie tylko wartości materialne, lecz i godność, i honor człowieka. Najczęściej ofiarami takich przestępstw padają kobiety, dziewczyny, nastolatki, dzieci. Wiele osób wpada w pułapki, które na pierwszy rzut oka niby nie mają nic wspólnego z przemocą. Powiedzmy, młody człowiek zaprasza dziewczynę na wycieczkę. Zamieszkują w jakiejś opuszczonej zagrodzie czy w lesie, używają alkoholu. Czym się kończy taki wypad - wiadomo. Albo: zaprasza się panienkę „na muzykę" lub oglądanie filmu. Znowuż alkohol, narkotyki, filmy i czasopisma pornograficzne... Dziewczyna, sama tego nie rozumiejąc, prowokuje przyszłe przestępstwo. Jej „przyjaciele" pogrążają ją w okrutną rzeczywistość. Odurzeni alkoholem, nierzadko zabijają swe ofiary. Kogo oskarżać o to, że „wycieczki" czy spotkania w wolnym mieszkaniu mają tragiczny finał? Odpowiedź jedna: nie byłoby ofiar, nie byłoby przestępstw. Gwałtów dokonuje się zazwyczaj w miejscach bezludnych, dlatego pomocy znikąd nie można oczekiwać...Przed udaniem się na taki wypad, zastanówmy się, jaki jest jej cel ostateczny, czy można zaufać przyjaciołom lub znajomym, którzy będą obok.

Imieniny, urodziny i inne święta są też powodem wypadów na łono przyrody, czy jeszcze gdzieś. Im dalej od rodziców i krewnych! Tak jakby byli oni naszymi wrogami. W ten sposób sytuacja jest niekontrolowana. Niestety, chęć bycia samodzielną, niezależną kończy się często nieszczęściem. Dziewczyny są gwałcone, bite, nierzadko zabijane.

Swoistymi pułapkami są kawiarnie, restauracje, bary piwne. Naukowcy twierdzą, że alkohol nie tylko odurza ludzi, lecz i osłabia instynkt samozachowawczy. Często dziewczynę upija się przemocą, odurza narkotykami, lekarstwami, które paraliżują jej wolę, zmniejszają możliwość stawiania oporu i orientowania się w sytuacji. Pułapki można uniknąć, będąc bardziej uważną i spostrzegawczą, nieufną wobec pierwszego lepszego napotkanego mężczyzny, dopóki nie pozna go się i jego zamiarów bardziej dokładnie.

Gwałtów dokonuje się we wszystkich możliwych miejscach (najczęściej, oczywiście, bezludnych i odosobnionych): na placach budowlanych, w skwerach, w parkach, w piwnicach, na poddaszu domu, w windzie, na nieoświetlonych ulicach, na klatkach schodowych itp. Napad jest prawie zawsze niespodziewany. Z początku dziewczynę, grożąc pistoletem czy nożem, próbuje się odurzyć lub „wpłynąć" na nią psychologicznie. Gwałciciele, jak również inni przestępcy, boją się światła, ludzi i hałasu. Dziewczyna zawsze powinna pamiętać, że jedyną jej bronią jest jej głos. W takiej sytuacji należy głośno wzywać pomocy, a nie cicho walczyć z napastnikiem. Siła zawsze jest po jego stronie. I tylko głośno krzycząc można się uratować. W takich wypadkach gwałciciel często ucieka, zwłaszcza wtedy, gdy zbliżają się ludzie. Zdarza się, że dziewczyna jest napadana z tyłu. Jeżeli to możliwe, trzeba się starać uwolnić z uścisku napastnika, krzyczeć, kopnąć go w krocze, w końcu wczepić się we włosy, a nawet ugryźć. Jeżeli ofiara zostaje powalona na ziemię, musi ona skręcić się w „kłębek" i bronić się chociażby drapiąc napastnikowi twarz. Najważniejsze - nie poddawać się strachowi, który paraliżuje siły i wolę. Należy pamiętać, że po walce z napastnikiem pozostają ślady przestępstwa: na ciele ofiary, na ubraniu, pod skórą, na ziemi. Jeżeli nie wystarcza sił na stawienie oporu, można przynajmniej sypnąć napastnikowi ziemią w oczy lub uderzyć torebką czy parasolką. W ten sposób uda się wygrać trochę czasu i uciec. Oczywiście, należy biec bliżej ludzi, domów, ciągle wołając o pomoc.

Kolejnym sposobem stawienia oporu może być udawanie „motylka", strasząc napastnika tym, że jest się chorą...Jednak taką rolę może zagrać doświadczona kobieta, a nie młoda dziewczyna. Tym bardziej, że często nietrzeźwy napastnik nie da wiary temu tłumaczeniu, pragnąc tylko jednego: zadowolić swe żądze.

Przestępstwa na tle seksualnym ranią ofiarę i jej psychikę. Opanowuje ją wstyd i lęk o swoją godność. Trzeba wiedzieć, że policja trzyma w tajemnicy podobne zdarzenia. Oprócz tego, na życzenie poszkodowanej, rozprawy sądowe odbywają się przy drzwiach zamkniętych. Pamiętajmy, że ukrywanie przestępstwa sprzyja ich rozprzestrzenianiu się.

Idąc w ciemnym miejscu obejrzyjmy się, czy ktoś nie idzie za nami, czy nie ukrywa się za domem lub drzewem. Zdarza się, że na kobiety i dziewczyny napadają taksówkarze. Wsiadając do samochodu, starajmy się zapamiętać kolor i numery auta, twarz kierowcy. Siadajmy na tylnym siedzeniu. Te pół metra, dzielące od kierowcy, stwarza psychologiczną przestrzeń, pomaga w lepszym orientowaniu się w sytuacji i obserwowaniu drogi. Niebezpieczne jest zatrzymywanie samochodu późno w nocy. Lepiej jest zamówić taksówkę, jadąc zaś uważnie obserwować, czy rzeczywiście jedziemy drogą do domu.

Obronić się można nawet przy pomocy igły, najważniejsze jest to, by nie stracić zimnej krwi. W życiu trafiają się różne sytuacje, dlatego do niektórych należy się przygotować zawczasu...

Kolejna pułapka czyha na dziewczyny za pośrednictwem różnych firm, „pośredników", oferujących pracę za granicą i wielkie pieniądze. W rezultacie dziewczyny trafiają w ręce sutenerów. Nie brak podobnych ofert również w naszym kraju. Wyrwanie się z takich firm nie jest wcale takie proste, jeszcze trudniej przewidzieć sytuacje, do których może trafić „urocza towarzyszka", dążąca do szybkiego wzbogacenia się. Zamiary porzucenia „zawodu" i wyjechania z zarobionymi pieniędzmi gdzieś za granicę, by zacząć „nowe życie" - rzadko się udają. Przeszłość wcześniej czy później wychodzi na wierzch i staje się znana dla wielu: kogo wtedy oskarżać o zmarnowane życie, sprzedaną godność i co warte są „materialne dobra", które stają się niemymi świadkami i oskarżycielami przeszłości. Trudno jest znaleźć rzeczywistych winowajców takich historii.

Na podstawie książki *„Jak się ustrzec przed przestępstwem"*

## Samo z kluczem na szyi

Niebezpieczeństwo obrabowania czyha na dzieci nie tylko w szkole, ale i na ulicy, na podwórku. - Oddaj pieniądze, zabawkę, rower, kurtkę - może usłyszeć wasza pociecha w każdym z tych miejsc. Nawet jeśli nie ma przy sobie niczego cennego, bywa, że pada groźba: - Przynieś jutro, bo jak nie, to dopiero zobaczysz... Mieszkanie też nie jest w pełni bezpiecznym miejscem. - Otwórz, jestem hydraulikiem (listonoszem, gazownikiem, dostarczycielem pizzy, znajomym mamy) - dobiega głos zza drzwi wejściowych i naiwne dziecko otwiera, dając bandytom wolną drogę. Bywa, że uprzednio złodziej telefonuje z pytaniem: Kiedy wrócą rodzice?

* Nie wieszajcie dziecku przysłowiowego klucza na szyi. Niech go schowa, a będąc samo w domu, nie otwiera drzwi nikomu, pod żadnym pozorem.

* Ostrzeżcie pociechę, by nie rozmawiała z obcymi przez telefon i nie informowała, kiedy wrócą rodzice, czy też jakie cenne rzeczy są w domu.

* Namówcie swoje pociechy, by opowiadały wam o wszystkim, co je niepokoi.

*Przestępczość wśród funkcjonariuszy*

## Dochód z więźniów

Niedawno w rejonie koszedarskim zatrzymano 3 pracowników wileńskiego aresztu śledczego - więzienia, którzy na prośbę więźnia przekazali list jego bliskim i wzięli za to 600 USD i 600 litów.

St. kontroler wydziału reżimu i ochrony, podoficer Valerijus Voinovas (ur. 1963 r.), kontroler wydziału ochrony, podoficer Ivanas Blaszczinskas (ur. 1969 r.) oraz pielęgniarka szpitala więziennego Marija Ostapenko zostali zatrzymani przez funkcjonariuszy służby badań specjalnych i inspekcji generalnej w pobliżu wsi Grabuciszkiai, w rejonie koszedarskim, graniczącym w tym miejscu z kowieńskim. Razem z pracownikami aresztu śledczego - więzienia zatrzymano bezrobotnego Valerijusa Smaliukasa (ur. 1972 r.). Śledztwo prowadzi kowieńska prokuratura okręgowa. **(ELTA)**

Narkotyki

# CO MUSIMY WIEDZIEĆ

Przed kilkoma laty pojęcie „narkotyki" oznaczało dla nas coś bardzo dalekiego, obcego i mającego mało wspólnego z naszym życiem i otoczeniem. Jako dalekie echo docierały do nas przypadkowe wiadomości o tym, że gdzieś tam żyją tacy dziwacy, co to zamiast piwa i miodu używają dla rozweselenia się haszyszu lub marihuany. Słowo „narkotyk" dla nas, którzyśmy go na oczy nie widzieli, oznaczało utratę rozumu, przestępstwo, śmierć.

Specjaliści twierdzą, iż każdego roku na Litwie z powodu narkotyków umiera 250-300 osób. Już nie gdzieś tam, za morzami i górami, ale u nas, na Litwie. Narkotyki jak chwasty w opuszczonym ogrodzie, w naszym kraju znalazły doskonałą glebę. Handlarze narkotykami skierowali swój bezlitosny wzrok na nasz kraj, nadający się zarówno do tranzytu narkotyków, jak i do ich sprzedaży. W niedalekiej przyszłości przewidywany jest nowy napływ narkotyków.

Publikacje o narkotykach służyć muszą nie do straszenia ludzi, ale jako informacja, przestroga. Musimy wiedzieć, jakie niebezpieczeństwo grozi nam z tej strony i jakie są skutki pierwszego w życiu spróbowania tych środków odurzających.

O problemach związanych z narkotykami należy mówić i dorosłym, i młodym ludziom, którzy są szczególnie zagrożeni. Rodzice nie powinni unikać tego tematu w rozmowach ze swymi dziećmi, odwrotnie, należy mówić o tym otwarcie, tak, by w razie nieszczęścia, chciały zwrócić się o pomoc do rodziców.

Dlaczego młodzież używa narkotyków?

Przyczyn jest wiele:

- ponieważ nie ma poważnego zajęcia, nudzi się;
- ponieważ ich przyjaciele używają narkotyków;
- ponieważ lubi ryzyko;
- ponieważ chce szokować rodziców i kolegów;
- ponieważ to jest modne;
- ponieważ chce uciec przed codziennością i problemami osobistymi;
- ponieważ dziś dostęp do narkotyków jest łatwy;
- ponieważ podoba się stan po użyciu narkotyków.

Najczęściej młodzi ludzie, oprócz nikotyny i alkoholu, próbują odurzać się różnorodnymi rozpuszczalnikami. Szeroko używane są: aerozole (lak do włosów itp.), gaz butanowy (używany do zapalniczek), kleje, chemiczne środki czyszczące, farby i rozpuszczalniki farb, benzyna.

Efekty picia i wąchania rozpuszczalników są podobne do efektów używania alkoholu. Niektórzy wąchacze rozpuszczalników mogą doznawać dziwnych widzeń. Dochodzi się do siebie dosyć szybko, odczuwany jest lekki kac. Jednak rozpuszczalniki mogą się stać przyczyną zatrzymania się serca. Aerozole i paliwo do zapalniczek są szczególnie niebezpieczne i czasami mogą spowodować trafienie zimnego powietrza do dróg oddechowych i śmierć. Umrzeć można również z powodu wąchania rozpuszczalników w niebezpiecznych miejscach, np. w opuszczonych budynkach. Po użyciu dużej dozy, można stracić przytomność, udusić się w woreczkach polietylenowych podczas wymiotów.

Skutkiem długotrwałego wąchania rozpuszczalników bywa utrata koncentracji, wielka depresja i przemęczenie. Po zaprzestaniu wąchania, symptomy te powoli zanikają. Lecz niektórzy ludzie, dążąc do uniknięcia swych osobistych problemów, tak do tego się wciągają, że stają się psychicznie uzależnieni od wąchania rozpuszczalników. Długotrwałe ich używanie może uszkodzić mózg, nerki i wątrobę. W naszym kraju dotychczas nie przyjęto ustawy, dotyczącej tego rodzaju środków odurzających...

## Konopie

Różne części tej rośliny, łącznie z liśćmi, mogą być używane jako narkotyk. Konopie („trawka") zazwyczaj pali się w formie haszyszu. To rudawa masa, którą rozdrabnia się i miesza z nikotyną. Jeden gram konopi kosztuje 15 litów, 1 gram haszyszu - 50-60 litów.

Nie na wszystkich palenie konopi ma duży wpływ. Osoby używające tego środka narkotycznego czują się zwykle rozluźnione, są szczególnie rozmowne. Czasami otaczające ich barwy stają się bardziej jaskrawe, a dźwięki głośniejsze. Fizycznie człowiek nie uzależnia się od konopi, lecz

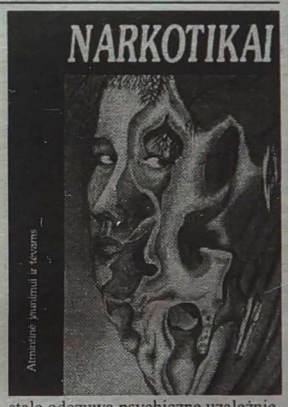


stale odczuwa psychiczne uzależnienie. Przedawkowanie powoduje zwiększenie się wrażliwości. Konopie mają wpływ na zaburzenia pamięci, zmniejsza możliwość wykonywania cięższej pracy.

Stałe używanie konopi zwiększa niebezpieczeństwo zachorowania na takie same choroby, jak i palenie papierosów: zakłócenie pracy serca, dróg oddechowych i rak płuc. Stali użytkownicy konopi stają się niespokojni i depresyjni. Psychicznie chorym osobom stałe palenie konopi jest szczególnie niebezpieczne. Oprócz tego, stałe używanie konopi może wpływać na decyzję spróbowania „cięższego" narkotyku - heroiny.

Na Litwie odpowiednia ustawa zabrania nielegalnego produkowania, nabywania, posiadania, dostarczania, przesyłania lub sprzedaży konopi.

*Cdn.*

Przygotowała
**Irena LITWIN**

# *Kronika policyjna*

**Jak podaje dział Sztabu Informacji MSW RL, 6 kwietnia br. w kraju zanotowano 200 przestępstw, w tym: 2 zabójstwa, 4 obrażenia ciała, 17 chuligańskich ekscesów, 5 rabunków, 172 kradzieże. Skradziono 14 samochodów, znaleziono - 8. Zanotowano 9 wypadków drogowych i 1 pożar. Znaleziono zwłoki 4 osób. Zatrzymano 13 podejrzanych o popełnienie przestępstw.**

## Śmierć w domu

6 kwietnia o godzinie 17 min.50 w Kiejdanach, przy ulicy Josvainiu, znaleziono zwłoki R.Sabaliauskasa (ur.1967r.), z raną w plecach.

## Ucierpiał kręgosłup

W tym samym dniu około godziny 21 do wileńskiego szpitala z uszkodzonym kręgosłupem i silnymi obrażeniami głowy przywieziono B. (ur.1967 r.), którego na ulicy Pelesos tak pobili napotkani młodzi ludzie.

## „Miłość" kochanka

Około godziny 23 min.25 do wileńskiego szpitala przywieziono R. (ur.1977 r.), która powiedziała, że tak ją pobił „najdroższy", z którym żyje w konkubinacie. Rzecz się miała we własnym mieszkaniu przy ulicy Dariaus ir Gireno.

## W domu - niebezpiecznie

5 kwietnia o godzinie 22 min. 30 do mieszkania V. (ur.1929 r.) przy ulicy Umedžiu wdarli się dwaj zamaskowani osobnicy, którzy, grożąc przedmiotem podobnym do pistoletu, skradli 200 kompaktowych dyskietek. Straty oceniane są na 24 000 litów.

## Rozbój w środku dnia

6 kwietnia o godzinie 16 min.30 do sklepu ZSA „Sibena", znajdującego się w Kownie przy ulicy Kreves wdarli się trzej zamaskowani osobnicy, którzy związali kasjerkę i zrabowali 150 000 litów.

Przygotowała **H.G.**

**Zestaw przygotowała**
**Irena LITWIN**

*Egipt*

# Megality z Nabty najstarsze na świecie?

Wielkie bloki skalne, megality, znajdujące się w Nabta w południowym Egipcie, to najstarsze tego typu znane nauce skupisko kamieni, ułożonych w sposób wskazujący na ich symboliczne znaczenie - twierdzi amerykański astronom J. McKim Malville z Uniwersytetu Boulder w stanie Colorado.

Uważa on, że megality w Nabcie powstały 6.000-6.500 lat temu, a więc są starsze od sławnych bloków kamiennych w Stonehenge (W. Brytania) i innych podobnych skupisk monumentów z kamienia, odkrytych przez archeologów w różnych krajach. Megality w Nabcie, mające do 3 m wysokości, stoją nad brzegiem dawnego, wyschniętego jeziora, tworząc 5 rzędów. Ich ułożenie geometryczne, zdaniem badacza z Colorado, wskazuje, że symbolizują śmierć, wodę i słońce. Prawdopodobnie służyły do celów kultowych. McKim Malville zwrócił uwagę na kunszt budowniczych tego skupiska megalitów, którego dowodem jest np. fakt, że w ciągu 6 tygodni, kiedy słońce stoi w zenicie nad tą częścią Afryki, nie rzucają one żadnego cienia. Artykuł McKim Malville'a o megalitach w Nabta zamieściło w czwartek brytyjskie czasopismo naukowe „Nature".

*USA*

# Rozwody przez internet

Po co tracić mnóstwo czasu w poczekalniach adwokatów, ponosić horrendalne koszty sądowe, wypełniać niezliczone formularze, żeby w majestacie prawa położyć kres nieudanemu małżeństwu? W Stanach Zjednoczonych można już uprościć tę procedurę, zaglądając pod właściwy adres do internetu i ... klikając komputerową myszką.

Firma przedstawiająca się jako „Divorce Institute", czyli instytut rozwodowy, oferuje w internecie „kompletny pakiet rozwodowy" po bardzo przystępnych cenach. Zniechęceni do siebie małżonkowie muszą tylko wypełnić sześciostronicowy formularz (ściągnięty z internetu), odpowiadając na pytania o stan majątkowy, dzieci oraz powód rozwodu. Wypełniony formularz wysyła się do „Divorce Institute", gdzie personel przygotowuje wszelkie niezbędne dokumenty. Pragnący się rozstać małżonkowie podpisują je następnie w obecności notariusza, wnoszą ustawową opłatę i czekają na chwilę, kiedy w skrzynce pocztowej znajdzie się podpisane przez sędziego orzeczenie o rozwodzie. Płaci się czekiem lub kartą kredytową; adresem instytutu jest skrzynka pocztowa na wyspie Sunset.

Taki rozwód kosztuje od 75 USD (kiedy obie strony zgadzają się na rozwód, a w małżeństwie nie ma niepełnoletnich dzieci) do 145 USD (kiedy jedna ze stron nie chce się zgodzić i kiedy są niepełnoletnie dzieci). „Divorce Institute" nie narzeka, podobno, na brak klientów.

W większości stanów amerykańskich stwierdzenie „trwałego rozpadu małżeństwa" w zupełności wystarcza do natychmiastowego orzeczenia rozwodu, ale w niektórych południowych stanach sprawa nie jest aż tak prosta. W Arkansas potrzebna jest trzyletnia separacja „od łoża i stołu". W stanie Maryland wystarcza wprawdzie tylko roczna separacja, ale pod warunkiem, że „nie ma perspektyw pogodzenia się małżonków". W Georgii wśród powodów do rozwodu wymienia się impotencję, alkoholizm oraz „okrutne i nieludzkie traktowanie".

W stanie Maryland aspekt przemocy w małżeństwie nie pojawia się w prawie rozwodowym. Można się tam rozwieść, udowodniwszy małżonkowi niewierność, natomiast bicie żony lub męża nie jest tam dla sędziego wystarczającym powodem orzeczenia rozwodu. Podejmowane są próby zmiany tych przepisów prawa, co jednak nie wszystkim się podoba. Np. senator Larry E. Haines, cytowany ostatnio przez „Washington Post", ostrzega przed fałszywymi oskarżeniami o przemoc w małżeństwie w razie rozszerzenia katalogu powodów do rozwodu.

„Divorce Institute" można znaleźć w internecie pod adresem: http://www.iimagers.com/mall/divorce/.

*USA*

# Nowy pierścień pyłu gwiezdnego wokół Jowisza

Wokół Jowisza krąży drugi pierścień pyłu międzygwiezdnego, składający się z mikroskopijnych cząstek, wielkości od 0,6 do 1,4 mikrona. Amerykańscy astronomowie potwierdzili to po analizie zdjęć nadesłanych przez sondę Galileo.

Jak informuje w piątek czasopismo „Science", pierścień ten emituje słabe światło, ale ma rozmiary ponad miliona kilometrów. Ku zaskoczeniu astronomów porusza się w kierunku odwrotnym niż Jowisz i 6 jego księżyców.

Jeden z badaczy, Joshua Colwell z Uniwersytetu Boulder w stanie Colorado, stwierdził, że pierścień powstał z pyłu międzygwiezdnego wchłoniętego przez siłę przyciągania Jupitera. Astronomowie przypuszczają, że mogło to nastąpić w efekcie zderzenia się w 1993 r. z powierzchnią Jowisza komety Shoemaker-Levy.

Nowo odkryty pierścień jest bardzo rozrzedzony. Prawdopodobieństwo, że foton światła zderzy się z którąś z tworzących go cząsteczek materii, jest taka jak jeden do miliarda.

„Science" przypomina, że pierwszy pierścień wokół Jowisza odkryła sonda Voyager-2 w 1979 r. Jest on wielokrotnie mniejszy od drugiego, jego grubość sięga 6 tys. km i jest oddalony od atmosfery Jowisza o 57 tys. km. Tworzą go cząstki pyłu powstające w wyniku kolizji małych meteorytów z księżycami Jowisza.

# Wystrzelenie satelity TRACE

Nowy satelita - mający badać wpływ promieniowania Słońca na zdrowie astronautów, pracę sztucznych aparatów kosmicznych, a także na bezpieczeństwo telekomunikacji - został wystrzelony w środę z bazy sił powietrznych USA w Vandenberg, w Kalifornii.

Amerykańska Agencja Aeronautyki i Przestrzeni Kosmicznej NASA wydała na tego satelitę 39 mln dol. Ważący 212 kg aparat jest wyposażony w przyrządy obserwacyjne, które reagują na wszelkie wahania aktywności Słońca. Satelita, nazwany w skrócie TRACE, będzie badać m.in. powiązania między słonecznym polem magnetycznym a górnymi warstwami korony Słońca.

TRACE wystrzelono za pomocą rakiety Pegasus XL umieszczonej na samolocie odrzutowym; nastąpiło to na wysokości 62,8 km nad Pacyfikiem, w pobliżu Kalifornii. Misja satelity potrwa rok.

*Niemcy*

# Badanie DNA z kości Martina Bormanna

Analiza materiału genetycznego ma wyjaśnić, czy Martin Bormann, sekretarz i faktyczny zastępca Hitlera, zginął w 1945 roku w stolicy kapitulującej Rzeszy, czy też uzasadnione mogą być pogłoski o jego ucieczce do Ameryki Południowej. Prokuratura generalna we Frankfurcie nad Menem poinformowała w środę, że lekarz sądowy z Monachium, prof. Wolfgang Eisenmenger zdołał niedawno wyizolować DNA z kości znalezionych w Berlinie i pochodzących prawdopodobnie ze zwłok Bormanna.

Próbkę DNA porówna się w ciągu kilku tygodni z próbkami krwi kobiet z rodziny Bormanna. Co prawda rzeczniczka prokuratury powiedziała, że nie zakończono jeszcze badania domniemanych kości zastępcy Hitlera.

Fragmenty znalezionego w Berlinie szkieletu, po analizie uzębienia, przypisano w 1972 r. Bormannowi. Wniosek ten wzbudzał jednak wątpliwości. Co pewien czas krążyły pogłoski, że Bormann, skazany w 1946 r. zaocznie na śmierć przez Trybunał Norymberski, uciekł do Ameryki Południowej.

# Kierowcy błędnie oceniają prędkość podczas mgły

Słabe kontrasty świetlne podczas mgły powodują niedocenianie prędkości pojazdów przez kierowców. Dlatego często rozwijają większą prędkość niż zamierzali. Do takiego wniosku doszli naukowcy brytyjscy na podstawie badań opisanych w najnowszym numerze „Nature".

Zespół pod kierunkiem psychologa Roberta Snowdena z Cardiff University przeprowadził szereg prób z pomocą symulatora. Kierowców poproszono m.in., by zachowywali stałą szybkość. Następnie zmieniano niespodziewanie otoczenie z pogodnego na zamglone. Uczestnicy eksperymentów w tym drugim wypadku wyraźnie zwiększali szybkość. Naukowcy są przekonani, że wiele ciężkich wypadków we mgle wynika nie z lekkomyślności, lecz z błędnego odczucia prędkości.

*USA*

# Angioplastyka ratunkiem na zawał serca

Mały balonik wszczepiony do zwężonej arterii, w przypadku zawału serca, umożliwia jej rozszerzenie się, dzięki czemu serce znowu zaczyna prawidłowo pompować krew do płuc. Skuteczność takiej metody terapii zwanej angioplastyką, potwierdził zespół dr Jamesa Goldsteina z William Beaumont Hospital w Royal Oak, w stanie Michigan.

Goldstein przeanalizował efekty angioplastyki u 53 pacjentów, w wieku przeciętnie 63 lat, u których zawał wystąpił w prawej komorze serca, co jest najtrudniejsze do leczenia i co powoduje czwartą część zgonów będących następstwem zawału. U 41 pacjentów (77 proc. przypadków) po wszczepieniu balonika krew zaczęła krążyć normalnie. Jeden z nich pomimo to zmarł, jednak pozostałych 40 wyzdrowiało i opuściło szpital przeciętnie po 9 dniach. W miesiąc później żaden z nich nie miał żadnych objawów nawrotu choroby serca.

Z 12 pacjentów, u których angioplastyka nie przyniosła takiej poprawy stanu zdrowia, 7 zmarło. Natomiast u pozostałych 5 również objawy zawału w prawej komorze serca ustąpiły, chociaż musieli oni spędzić w szpitalu ponad miesiąc.

Efekty angioplastyki, zanalizowane przez zespół Goldsteina, omawia czwartkowe wydanie pisma „New England Journal of Medicine".

# 600 razy więcej słodkości, i to bez kalorii

Do sprzedaży w USA wejdzie słodzik odpowiadający dokładnie smakowi cukru i nie obciążający organizmu konsumenta ani jedną kalorią. Urząd ds. Żywności i Leków (FDA) potwierdził w czwartek, że wyraził zgodę na dystrybucję tej wytwarzanej z cukru substancji o nazwie sucralose.

Producentem jest Johnson & Johnson. Według tej firmy, nowy słodzik będzie dostępny niedługo w niektórych krajach europejskich. Unia Europejska nie wyraziła jeszcze zgody na jego sprzedaż.

Johnson & Johnson zdołał tak mocno zmodyfikować molekuły cukru, że znacznie wzrosło ich działanie smakowe. Sucralose jest 600 razy słodszy niż zwykły cukier. Ponadto substancja ta nie jest wchłaniana przez organizm. Na podstawie ponad 100 eksperymentów ze zwierzętami i prób klinicznych z ludźmi FDA doszedł do wniosku, że nie powoduje ona skutków ubocznych. Wobec tego fachowcy przewidują, że sucralose już wkrótce będzie wypierać cukier z cukiernic a także z wyrobów ciastkarskich, budyniów, lodów i napojów.

# Nowa metoda wykrywania raka i zwężeń arterii

Nowa metoda badania ultradźwiękami umożliwia prostą i dokładną diagnozę schorzeń serca i układu krążenia, a także wykrywanie raka - informują naukowcy amerykańscy na łamach „Science" (z 3 bm.). Dzięki temu będzie można zaoszczędzić pacjentom z podejrzeniem nowotworu pobierania próbek tkanki.

Metoda, którą opracowali Mostafa Fatemi i James Greenleaf z Kliniki Mayo w Rochester, polega na skierowaniu dwóch promieni o nieznacznie zróżnicowanych częstotliwościach na dany obiekt, który wskutek tego wibruje w zakresie pewnej częstotliwości. Fale wibracyjne, odbierane w postaci sygnałów akustycznych, przetwarza się na obraz.

Uzyskane w ten sposób zdjęcia pozwalają dokładnie zlokalizować zwężenia i stwardnienia arterii, guzy lub ciała obce. Zdaniem uczonych ich metoda pozwoli wykrywać także minimalne anomalie w organizmie, które nie dają się stwierdzić obecnie dostępnymi środkami.

*Japonia*

# Klonowanie cieląt

18 krowom wszczepiono sklonowane embriony. Pierwszy sklonowany cielak ma przyjść na świat w sierpniu -poinformowali naukowcy japońscy. Prof. Yukio Tsunoda z uniwersytetu Kinki ujawnił, że 14 embrionów zostało sklonowanych metodą, za pomocą której uzyskano w Wielkiej Brytanii owcę Dolly.

Tsunoda ostrzegł jednak, że metoda ta pociąga za sobą duże ryzyko poronienia.

Według Michio Hiroty z Rady d/s Badań nad Rolnictwem, Leśnictwem i Rybołówstwem, celem klonowania krów jest uzyskanie odmian charakteryzujących się dużą ilością mięsa i wytwarzanego mleka. Ponadto zwierzęta mają dostarczać pewnych substancji potrzebnych przemysłowi farmaceutycznemu.

# Telewizja łagodzi obyczaje...kur

Naukowcy ze szkockiego Roslin Institute, gdzie sklonowano owcę Dolly, stwierdzili że trzymane w klatkach kury reagują zmniejszeniem agresji na pokazywane im programy TV i filmy na wideo. Kurom pokazywano obrazy TV przez 10 minut dziennie aby zbadać ich reakcję. Już po kilku dniach do tego stopnia przyzwyczaiły się do „seansów", że natychmiast po włączeniu monitora zbiegały się ze wszystkich stron i patrzyły na ekran.

Zmniejszenie agresywności i podniecenia ptaków może mieć duże znaczenie dla wyników hodowli - twierdzą naukowcy.

## Podglądanie języka

# Kadry decydują o wszystkim

Co prawda, nie wymyśliłem sam tego tytułu, ale wykorzystałem w nim powiedzenie pewnego człowieka, którego nazwiska może i nie warto już wspominać, nie zabrzmi ono bowiem zbyt miło, zwłaszcza dla starszych czytelników. Natomiast niewątpliwie autor owego powiedzenia merytorycznie miał rację, choć w praktyce zastosowanie owej zasady przyniosło skutki tragiczne. Tak czy inaczej, dziś będzie o *kadrach*, a dokładniej o kłopotach, jakie mogą wyniknąć z istnienia w języku podobnych brzmieniowo wyrazów, o różnych jednak znaczeniach i - o różnych właściwościach ich odmiany. Punktem wyjścia dzisiejszego tekstu będzie zdanie, znalezione w wywiadzie z oficerem policji, który powiedział w pewnym momencie: ***Na pewno w dużej mierze stabilizacja kadrów w naszym komisariacie.***

Użyta w zdaniu forma ***kadrów*** skierowała moją uwagę na zupełnie inną tematykę, niż poruszana w rozmowie z owym policjantem, a to dlatego, że forma ***kadrów*** jest formą dopełniacza liczby mnogiej rzeczownika ***kadr***, który oznacza: «zdjęcie fotograficzne stanowiące część składową taśmy filmowej, przeznaczonej do wyświetlania na ekranie projekcyjnym; skomponowany plastycznie obraz filmowy». Oczywiście nie było powodów, aby sądzić, że rozmawiający z dziennikarką policjant ni z tego, ni z owego, zamiast mówić o swej pracy, postanowił przeskoczyć na tematykę filmową, jasne natomiast, że pomylił formy odmiany rzeczownika **kadr** oraz rzeczownika **kadra**, który w języku polskim ma, co prawda, aż cztery znaczenia, ale żadne z nich nie ma nic wspólnego z fotografią i filmem. Tak więc rzeczownik **kadra** może oznaczać: **1.** «zespół pracowników zakładu pracy, organizacji itp.», np.: *Kadra instruktorska. Kadra pracowników naukowych. Dopływ nowych kadr. Należy wymienić kadry w administracji państwowej.* **2.** w wojsku jest to «jednostka organizacyjna armii złożona z zawodowych oficerów i podoficerów» i mówimy o *kadrze dowódczej*, o szkoleniu *kadr oficerskich*. Znaczenie **3.** to: «czołowi zawodnicy danej dyscypliny sportu» i tu mówi się np. *o kadrze narodowej*, czyli o tej grupie sportowców, z których powołuje się reprezentację kraju na mecze, zawody międzynarodowe. Wreszcie znaczenie **4.** to potoczne określenie działu instytucji, zajmującego się ewidencją pracowników, ale - uwaga - tu nasz rzeczownik **może być używany tylko w liczbie mnogiej - kadry**, np. *biuro kadr; Kowalski jest kierownikiem kadr; Mam jeszcze coś do załatwienia w kadrach.*

I teraz pojawia się kwestia odmiany. Otóż oba rzeczowniki **kadr** i **kadra** odmieniają się w nieco różny sposób. Pierwszy z nich ***(kadr)*** jest **rodzaju męskiego** i odmienia się następująco: w liczbie pojedynczej: ***kadr, kadru, kadrowi, kadr, kadrem, (w) kadrze, a w liczbie mnogiej: kadry, kadrów, kadrom, kadry, kadrami, (w) kadrach.***

Rzeczownik ***kadra*** natomiast jest **rodzaju żeńskiego** i ma odmianę: w liczbie pojedynczej: ***kadra, kadry, kadrze, kadrę, kadrą, (w) kadrze.*** A w liczbie mnogiej: ***kadry, kadr, kadrom, kadry, kadrami, (w) kadrach.*** Jak widać, w liczbie pojedynczej nie ma problemu, ponieważ formy obu rzeczowników są wyraźnie różne (mają różne końcówki) w tych samych przypadkach. Inaczej jest natomiast w liczbie mnogiej, gdzie identyczne formy odmiany obu rzeczowników są w mianowniku (kadry), celowniku (kadrom), bierniku (kadry), narzędniku (kadrami), miejscowniku ((w) kadrach), a to na skutek identycznych końcówek fleksyjnych. Na takim tle wyraźnie różnicuje się dopełniacz liczby mnogiej - dla rzeczownika **kadr** - brzmi on: **kadrów**, dla rzeczownika **kadra** - brzmi on **kadr**. Jak widać, przy daleko posuniętej identyczności form odmiany w liczbie mnogiej, jest duża szansa na pomylenie obu dopełniaczy - tego od **kadru** z tym od **kadra**. I to się właśnie przydarzyło policjantowi w rozmowie z dziennikarką. Tylko, że rozmówca mógł popełnić pomyłkę, ale między jego wypowiedzią a czytelnikiem powinien stanąć po pierwsze dziennikarz prowadzący wywiad, po drugie adiustator, opracowujący tekst do druku. Jednym słowem, sytuacja, jak w wierszyku *Krakowiaczek nic nie winien - pocałował, bo powinien, Krakowianka temu winna, bo pozwolić nie powinna.* A w rezultacie - pojawiło się niechciane dziecię.

Pokazałem czytelnikom przypadek, który nie należy wcale do rzadkości, a to dlatego, że w słownictwie polszczyzny znaleźć można wiele wyrazów o podobnym lub czasem identycznym brzmieniu, które mają całkowicie lub tylko częściowo różne formy odmiany i można się liczyć z ich myleniem. Niestety, polska fleksja nie jest idealną maszynką do budowania form gramatycznych i nigdy taką się nie stanie. Można na to narzekać, ale to niczego nie zmieni. Pozostaje więc po prostu uczyć się i uważać.

**Mirosław SKARŻYŃSKI**

# Jak pojadą pociągi na Wielkanoc?

S.A. „Lietuvos geležinkeliai" poinformowała agencję ELTA, że 12 kwietnia, w pierwszym dniu Wielkanocy, pociągi kursować będą według niedzielnego rozkładu.

Tego dnia nie pojadą tylko pociągi: nr 264/265 Wilno - Didžiasalis - Wilno, odjeżdżający z Wilna o godz. 9.14, a z Didžiasalisu o 14.57 oraz pociąg nr 320/321 Wilno - Uciana - Wilno, odjeżdżający z Wilna o godz. 6.31, a z Uciany - o 9.15.

13 kwietnia, w drugim dniu Wielkanocy, pociągi również kursować będą według niedzielnego rozkładu. Tego dnia nie pojadą tylko: pociąg nr 320/321 Wilno - Uciana - Wilno i pociąg nr 701 Skuodas - Kłajpeda, odjeżdżający ze Skuodasu o godz. 6.07. Dodatkowo pojedzie pociąg nr 680/1 - 682/3 Szawle - Pagegiai - Szawle, odjeżdżający z Szawel o godz. 5.45, a z Pagegiai - o godz. 10.36.

W dniach 12 i 13 kwietnia nie pojedzie pociąg nr 732 Szilute - Kłajpeda, odjeżdżający z Szilute o godz. 4.50.

# sport

*Koszykówka*

## Mecze ćwierćfinałowe

Odbyły się pierwsze mecze ćwierćfinałowe serii play off mistrzostw Ligi Koszykówki Litwy. Gra się do dwóch zwycięstw.

Srogiej porażki w spotkaniu z wileńską ekipą Statyba-Lietuvos Rytas doznali u siebie koszykarze zespołu Olimpas z Płungian. Przegrali oni z wynikiem 75:115 (37:52). Najwięcej koszy zwycięzcom zdobyli A. Palszis 31, V. Sirvydis 22, E. Mikalajunas 21.

Mistrz Litwy, kowieński Žalgiris pewnie pokonał zespół Alita-Savy z Olity 82:63 (39:33). Dla zwycięzców najwięcej punktów zdobyli S. Sztombergas 20 i M. Žukauskas 15, u pokonanych najwięcej strzelili A. Grigas 19 i R. Vaiszvila 11.

Wczoraj w Wilnie zespół Sakalai zmierzył się z szawelską drużyna Sziauliai, a w Szilute miejscowy zespół grał z kowieńskim Atletasem. Pierwszy mecz wygrali wilnianie 74:70, a w drugim zwyciężyli kowieńczycy 65:59. **M. R.**

## Terminarz play offów

Dziś rozpoczyna się faza play off polskiej ekstraklasy koszykarzy. Osiem zespołów przystąpi do batalii o mistrzostwo kraju, siedem dalszych będzie walczyło o utrzymanie się w gronie najlepszych krajowych klubów. Z najwyższym numerem do tej rywalizacji przystąpi obrońca tytułu PEKAES Pruszków.

Pruszkowianie w pierwszej rundzie (gra się do trzech zwycięstw) zmierzą się z AZS Elana Toruń. „Toruńskie pierniki" udział w silniejszej stawce zespołów zapewniły sobie dopiero po barażach z Polonią Parte Przemyśl. Podobnie sprawa przedstawia się z Anwilem Nobiles Włocławek (uporał się z Wartą Szczecin), który zagra z drugą drużyną rundy zasadniczej Ericssonem Bobry Bytom. Z nr 3 w play off wystąpi Zepter Śląsk Wrocław, który dopiero w minioną sobotę - pokonując PEKAES po dogrywce -przerwał fatalną passę sześciu porażek z rzędu. Wrocławianie w najbliższych spotkaniach za rywali będą mieli Pogoń Ruda Śląska. Ostatnią parą ubiegającą się o medale mistrzostw Polski tworzy Zagłębie Maczki Bór Sosnowiec i wicemistrz kraju Komfort Forbo Stargard.

Druga runda play off (także do trzech wygranych) rozpocznie się 22 kwietnia. Mistrza Polski 1998 r. najdalej poznamy 21 maja. Najlepsza drużyna, aby zdobyć złote medale, w trzeciej rundzie będzie musiała wygrać cztery spotkania.

*Hokej na lodzie*

## Dobry początek

Od zwycięstwa rozpoczęli polscy juniorzy mistrzostwa Europy w hokeju na lodzie grupy B, które odbywają się w dwóch niemieckich miastach Fuessen i Memmingen. W pierwszym meczu w podgrupie Polacy pokonali Włochów 4:1 (3:1, 0:0, 1:0). W drugim meczu tej podgrupy Węgry wygrały z Francją 5:1 (4:0, 0:0, 1:1).

Polscy hokeiści, po wygraniu drugiego meczu z Francją 3:1 (1:1, 1:0, 1:0), zapewnili sobie awans do dalszych gier o medale. Juniorzy Włoch pokonali Węgry 4:1 (0:0, 2:1, 2:0).

Oto tabela rozgrywek po dwóch kolejkach (zespół, różnica bramek, punkty):

| | | |
|---|---|---|
| **1. Polska** | **7-2** | **4** |
| **2. Węgry** | **6-5** | **2** |
| **3. Włochy** | **5-5** | **2** |
| **4. Francja** | **2-8** | **0** |

Dziś Polska gra z Węgrami, a Włochy z Francją.

W drugiej podgrupie w meczach inauguracyjnych Białoruś wygrała z Danią 6:3 (3:1, 0:1, 3:1), a Niemcy rozgromiły Wielką Brytanię 5:0 (3:0, 1:0, 1:0). W drugim dniu Białoruś pokonała Wielką Brytanię 4:0 (2:0, 1:0, 1:0), a Niemcy - Danię 4:3 (1:1, 1:1, 2:1).

Tabela tej podgrupy:

| | | |
|---|---|---|
| **1. Białoruś** | **10-3** | **4** |
| **2. Niemcy** | **9-3** | **4** |
| **3. Dania** | **6-10** | **0** |
| **4. W. Brytania** | **0-9** | **0** |

Dziś grają Białoruś z Niemcami i Dania z W. Brytanią.

Po trzy czołowe zespoły z każdej podgrupy awansują do dalszych gier i będą walczyć o medale, ostatnie zespoły rozegrają mecz o utrzymanie w grupie B mistrzostw Europy.

* W towarzyskich meczach hokejowa reprezentacja Polski, po remisie z Danią 6:6 (2:3, 1:1, 3:2), w następnym spotkaniu pokonała ten zespół 3:2 (1:0, 2:1, 0:1). **Inf. wł.**

*Tenis*

## Niespodzianka w eliminacjach

W lipcowych (17-19) ćwierćfinałach rozgrywek grupy światowej o Puchar Davisa spotkają się tenisiści Szwecji i Niemiec, Hiszpanii i Szwajcarii, Włoch i Zimbabwe oraz Belgii i USA.

Zaskakujący finał miał rozgrywany w australijskiej miejscowości Mildura mecz pomiędzy gospodarzami kortu i tenisistami Zimbabwe. Po dwóch dniach Australijczycy prowadzili 2:1, ponieśli jednak porażki w niedzielnych singlach i przegrali spotkanie 2:3. Z wynikiem 3:2 Belgowie wygrali z Holendrami, Szwajcaria z Czechami, a zespół USA z Rosją. Niemcy pokonały ekipę RPA 5:0, Włochy - Indie 4:1, Brazylia ustąpiła Hiszpanii 2:3, a Słowacja z takim samym wynikiem Szwecji.

*Tenis stołowy*

## Puchar dla Borussi

Borussia Duesseldorf, mistrz Niemiec w tenisie stołowym mężczyzn, zdobyła po raz szósty w historii Puchar Europy. W rewanżowym meczu finałowym międzynarodowy zespół z Duesseldorfu wygrał na wyjeździe z włoską drużyną Libertas Altafema 4:1. W pierwszym spotkaniu Borussia zwyciężyła 4:2.

Statisztika Budapeszt pokonała na własnym terenie Team Galaxis Lubeka 4:1 w rewanżowym meczu finałowym rozgrywek o klubowy Puchar Europy w tenisie stołowym kobiet. Pierwszy mecz tych drużyn w Lubece zakończył się zwycięstwem Niemek także 4:1. Decydujący - trzeci mecz zaplanowano na 12 kwietnia w Niemczech.

*Lekkoatletyka*

## Sukces Cz. Kundrotasa

Litewski biegacz Czeslovas Kundrotas zajął drugie miejsce w międzynarodowym biegu maratońskim w Hannowerze (Niemcy). 42,195 km przebiegł on w czasie 2 godz. 15 min. 37 sek. i przegrał tylko z brązowym medalistą olimpijskim z Barcelony Niemcem Stephanem Fregangiem, który uzyskał na tej trasie rekordowy czas (2;12.16). Trzeci był Polak Waldemar Glinka z czasem o 15 sek. gorszym od biegacza litewskiego.

Bieg maratoński w Paryżu na Polach Elizejskich wygrał Kenijczyk Jackson Kabiga z czasem 2:09.37, poprawiając rekord tej trasy. Trzeci na mecie był Polak Leszek Bębło. W tych zawodach wzięło udział około 22 tys. biegaczy. **Inf. wł.**

*Siatkówka*

## Triumf kaliszanek

Puchar Polski w siatkówce kobiet zdobyło Augusto Kalisz. W decydującym meczu kaliszanki pokonały Dick Black La Festa Andrychów 3:0. Na drugim miejscu uplasowały się siatkarki BKS Stal Elektrim z Bielsko-Białej po wygranej z Wisłą Goldenmajer Kraków 3:0.

*Piłka ręczna*

## Mistrzostwa Europy mężczyzn w Chorwacji

Europejska Federacja Piłki Ręcznej postanowiła na swym kongresie w Budapeszcie, że mistrzostwa kontynentu mężczyzn w 2000 roku zorganizuje Chorwacja.

Oto ustalenia kalendarzowe:

Młodzieżowe mistrzostwa Europy (chłopcy) w 1999 roku odbędą się w Portugalii - 6-15 sierpnia;

Młodzieżowe mistrzostwa Europy (dziewczęta) w 1999 roku odbędą się w Niemczech - 20-29 sierpnia;

Mistrzostwa Europy 2000 roku mężczyzn odbędą się w Chorwacji - 13-23 stycznia;

Mistrzostwa Europy 2000 roku juniorów - 11-20 sierpnia w Grecji;

Mistrzostwa Europy 2000 r. juniorek - 25 sierpnia-3 września we Francji;

Mistrzostwa Europy 2000 roku kobiet - 7-17 grudnia w Rumunii.

## Najlepszy w świecie

Francuz Stephane Stoecklin został wybrany najlepszym piłkarzem ręcznym świata w 1997 roku, w plebiscycie czytelników gazety World Handball Magazine. Grający w niemieckim klubie Minden, Stoeclin wyprzedził Węgra Jozsefa Elesa oraz Japończyka Yukihiro Hashimoto.

Wśród kobiet największe uznanie czytelników tego pisma zyskała Dunka Anja Andersen, przed Węgierką Helgą Nemeth oraz swą rodaczką Susanne Lauritsen.

## O puchary Europy

W pierwszym półfinałowym meczu Pucharu Europy w piłce ręcznej kobiet chorwacki zespół Podravka Koprivnica przegrał na własnym parkiecie z austriacką drużyną Hypo Niederoesterreich 17:18 (6:10).

W pierwszych meczach półfinałowych Pucharu Zdobywców Pucharów handbolistki rumuńskiego zespołu Silkotub Zalau przegrały u siebie z norweską drużyną Baekkelagets Oslo 22:27, a chorwacka ekipa Kras Zagrzeb wygrała z Borussią Dortmund 32:24 (12:14).

Piłkarki ręczne rumuńskiej siódemki Galati pokonały słowacką Banską Bystrzycę 27:17 (14:70 w półfinale Pucharu Federacji (IHF).

W pierwszych meczach półfinałowych Pucharu Miast niemiecka drużyna TuS Walle Brema wygrała ze swymi przeciwniczkami z Bundesligi - HC Frankfurt nad Odrą 20:18 (13:6), a zespół AKVA Wołgograd pokonał klub Ikast FS (Dania) 28:23.

Mecze rewanżowe we wszystkich rozgrywkach odbędą się 11 i 12 kwietnia.

*Piłka nożna*

## Na czele - ŁKS-Ptak

22 kolejka ekstraklasy była feralna dla wicemistrzów Polski i liderów, piłkarzy Legii Daewoo Warszawa, którzy jechali pewni siebie do Chorzowa i „wzięli zimny prysznic" w meczu z 14-krotnymi mistrzami kraju. Z przegranej wojskowych z Ruchem (2:3) skorzystali piłkarze ŁKS Ptak. Łodzianie pokonali - nie bez trudu - Raków w Częstochowie 1:0 i „odbili" pierwszą pozycję w ligowej tabeli.

Z czołówki tabeli ekstraklasy, po tej kolejce, zadowoleni mogą być ponadto piłkarze Polonii Warszawa (pokonali GKS Katowice 1:0) i Wisły Kraków (wygrana z Lechem Poznań 2:0). Gorzej z aktualnymi mistrzami Polski widzewiakami (remis 0:0 ze Stomilem Olsztyn).

Oto inne wyniki: Pogoń Szczecin - Petrochemia Płock 2:0, Odra Wodzisław - KSZO Ostrowiec Świętokrzyski 3:2, Górnik Zabrze - Zagłębie Lubin 1:0.

Po tej kolejce ŁKS-Ptak ma 43 pkt, Legia Daewoo 41 pkt, Polonia 40 pkt, Widzew 37 pkt, Ruch Chorzów 35 pkt. **Inf. wł.**

## Zmarł van Ingen Schenau

Po długiej chorobie zmarł w wieku 53 lat holenderski naukowiec Gerrit Jan van Ingen Schenau. W wyniku prowadzonych przez niego badań zostały unowocześnione łyżwy z ruchomą piętą, tzw. klapy.

Po raz pierwszy nowego sprzętu użyły reprezentantki Holandii na początku sezonu 1996/97. Podczas zawodów o Puchar Świata w Berlinie oraz w następnych startach, wygrywały łatwo z faworyzowanymi niemieckimi panczenistkami, które korzystały z tradycyjnych łyżew.

Klapy stały się prawdziwym sportowym przebojem w minionym, olimpijskim sezonie. Najlepsi bili rekordy świata, jak na zawołanie. Stało się tak głównie za sprawą badań prowadzonych przez Gerrita Jana van Ingena Schenau na Uniwersytecie w Amsterdamie.

Łyżwy z ruchomą piętą zostały wymyślone ponad 100 lat temu, w tym samym czasie, co tradycyjne panczeny. **(PAP)**

# ŚRODA,
## *8 KWIETNIA*

**LTV**

6.30 - Dzień dobry. 8.00 - Film anim. 8.25 - S. „Marzenia i zwierciadła". **9.15 - Rozmowy wileńskie.** 9.35 - S. „Niespokojne gimnazjum. 10.20 - S. „Nowe przygody Robina Hooda". 11.05 - 7 dni Kowna. 11.45 - Znaki. 14.00 - Ruletka w kawiarni Konrada. 14.30 - Europejski zegar. 15.00 - Ratuj przyjaciela. 15.30 - Wiadomości. 15.35 - S. „Marzenia i zwierciadła". 16.20 - Dla domu. 16.45 - S. „Niespokojne gimnazjum". 17.30 - Dla mniejszości narodowych. 17.45 - Program sportowy. Podczas przerwy - Wiadomości. 19.20 - S. „Nowe przygody Robina Hooda". 20.05 - Milioner. 20.30 - Panorama. 21.00 - Studio sportowe. 21.10 - Loteria. 21.15 - Mój dom. 22 00 - Film fab. „Wszyscy żyją dobrze". 23.00 - Dziennik wieczorny. 23.10 - Cd. filmu.

**LNK**

6.15 - Teleshop. 6.30 - Poranne koło. 8.30 - S. „Bez domu jest źle". 9.05 - S. „Słoneczne wybrzeże". 9.50 - S. „Człowiek-pająk". 10.15 - Teleshop. 10.45 - ABC zdrowia. 11.15 - Tydzień 98. 12.10 - Od... do. 13.05 - Fotograf A. Zawadskis. 13.50 - Smacznego. 14.20 - 4 koła. 14.45 - Teleshop. 15.00 - S. „Odwet". 15.50 - S. „Złota klatka". 16.35 - S. „Wielkie grzechy małego miasteczka". 17.20 - S. „Bez domu jest źle". 17.50 - S. „Żar młodości". 18.35 - S. „Słoneczne wybrzeże". 19.30 - Wiadomości. 20.00 - Czerwona linia. 20.50 - N-14. 21.05 - S. „Szósty zmysł". 22.00 - Wiadomości. 22.05 - S. „Zwariowana para". 22.30 - S. „Kolt". 23.25 - N-14. 23.40 - Film fab. „Sąsiad". 1.15 - Magazyn erot.

**BAŁTYCKA TV**

6.00 - 16.00 - Deutsche Welle. 16.05 - Program muz. 17.00 - S. „Tak świat się kręci". 17.45 - Telegra dla rodziny. 18.35 - Pod prąd. 19.05 - S. „Dallas". 19.55 - Wiadomości. 20.00 - Humor. 20.30 - Film anim. 20.55 - Telegra. 21.00 - Brzeg. 21.50 - Film fab. „Poszukiwacze źródła". 23.50 - Humor. 0.10 - Program muz. 0.35 - 6.00 - Deutsche Welle.

**TV3**

7.45 - Kanał muz. 8.30 - Teleshop. 8.45 - Niemieckie miasta. 9.35 - S. „Uroczy i dzielni". 10.00 - Program publ. 10.25 - S. „Jessica Fletcher". 11.40 - Program publ. 14.05 - Teleshop. 14.35 - Film anim. 15.00 - Komedia „Alf". 15.25 - S. „Beverly Hills 90210". 16.10 - Kulinarne show. 16.35 - S. „Nareszcie dzwonek". 17.00 - Kanał muz. 17.45 - S. „Ulica Pacific". 18.10 - S. „Santa Barbara". 19.00 - Wiadomości. 19.15 - S. „Maria Mercedes". 20.05 - S. „Uroczy i dzielni". 20.30 - Pod innym kątem. 21.00 - S. „Na ostrzu brzytwy". 21.55 - Tego jeszcze nie było. 22.00 - S. „Nowojorscy gliniarze". 22.50 - Sport. 23.00 - Wiadomości. 23.05 - Stare anegdoty. 23.30 - Kanał muz.

**WILEŃSKA TV**

8.05 - Z Wilna. 8.20 - Dziękuję za zakup. 8.40 - Stolica. 9.00 - Gwiazdy sportu. 9.15 - Towary i usługi. 9.30 - Z Moskwy. 9.40 - Wielkanocne zniżki. 9.50 - Jesteś świadkiem. 10.15 - S. „Tajemnice i mity XX w.". 10.45 - Podoba się - oglądaj. 10.55 - Męski klub. 11.45 - Dziękuję za zakup. 12.15 - Apteka. 12.30 - Z Moskwy. 12.40 - Film fab. „Nieugięci". 14.20 - Film anim. dla dzieci. 14.30 - Dziękuję za zakup. 14.50 - Apteka. 15.00 - Kanał muz. 15.30 - Z Moskwy. 15.35 - Patrol drogowy. 15.50 - Podoba się - oglądaj. 16.00 - Ci, którzy... 16.55 - Muzyka. 17.30 - Ja sama. 18.30 - Z Moskwy. 19.00 - Wiadomości. Dziś w miasteczku. **19.15 - Znad Wilii TV.** 19.45 - Lekcja jęz. litewskiego. 19.55 - Towary i usługi. 20.05 - Ja sama. 21.00 - Wielkanocne zniżki. 21.10 - Moje mieszkanie. 21.45 - Z Moskwy. 21.55 - Kanał muz. 22.45 - Z Wilna. 23.00 - Film fab. „Psy".

**VILSAT**

8.00 - Film fab. „Antonella". 9.00 - Zatrzymaj się, chwilo. 9.30 - Aktualności wileńskie. 10.00 - Nowości muz. 10.30 - Kalejdoskop zniżek. 10.45 - Puls Wilna. 10.50 - Film fab. „Jechali tramwajem Ilf i Pietrow". 11.55 - Kalejdoskop zniżek. 17.00 - Film fab. „Niekochana". 18.30 - Nowości muz. 19.00 - Vilsat cappucino. 19.55 - Warto odwiedzić. 20.00 - Cuda czarodziejki. 20.30 - Kalejdoskop zniżek. 20.40 - Dla dzieci. 21.00 - Puls Wilna. 21.15 - **Wiadomości (pol.)** 21.20 - Warto odwiedzić. 21.25 - Oferta pracy. 21.30 - A było tak... 22.05 - Film fab. „Antonella". 23.05 - Kalejdoskop zniżek. 23.15 - Nowości muz. 23.45 - Puls Wilna. **24.00 - Wiadomości (pol.).**

**I KANAŁ ROSJI**

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 22.20 - Wiadomości. 7.15 - S. „Fatalny spadek". 8.00 - Temat. 8.45 - W świecie zwierząt. 9.25 - Show dżentelmenów. 10.15 - Razem. 13.20 - S. „Różowa pantera". 13.45 - Klasyczna kompania. 14.10 - Zew dżungli. 14.40 - S. „Nowe przygody Robina Hooda". 15.10 - Do lat 16 i więcej. 15.30 - Dookoła świata. 16.20 - S. „Fatalny spadek". 17.05 - Godzina szczytu. 17.30 - Gorączka złota. 18.10 - Człowiek i prawo. 18.45 - Dobranoc, dzieci. 19.00 - Czas. 19.40 - Film fab. „Reportaż". 21.35 - Piłka nożna.

**ROSYJSKA TV**

5.30, 9.00, 15.00, 18.00, 21.30 - Wiadomości. 6.00 - Oddział dyżurny. 6.15 - Towary pocztą. 6.20 - Poradnik lekarski. 6.30 - Pieniądze. 6.45 - Grafoman. 6.55 - Prawosławny kalendarz. 7.00 - Miłość od pierwszego wejrzenia. 7.30 - Program rozrywkowy. 8.05 - S. „Santa Barbara". 12.30 - Film fab. 13.20 - S. „Mały włóczęga". 13.55 - S. „Solti". 14.45 - Drogami Rosji. 15.35 - Program sportowy. 15.55 - Piłka nożna. 18.30 - Rozmaitości. 18.45 - S. „Santa Barbara". 19.50 - Wieczór twórczy T. Gwerdciteli. 22.15 - Oddział dyżurny. 22.30 - Żywa kolekcja. 23.30 - Bezsenność.

**TV POLONIA**

7.00 - Sport telegram. 7.10 - XIX Przegląd Piosenki Aktorskiej Wrocław'98. 8.10 - Zaproszenie. 8.30 - Wiadomości. 8.45 - Teledyski na życzenie. 8.55 - Prognoza pogody. 9.00 - „Janka" - serial dla młodych widzów. 9.30 - „Klan" - serial prod. polskiej. 10.00 - „Ostatni zagończyk" - film dok. 10.40 - „Witraż" - reportaż. 11.00 - „Wolność słowa" - reportaż. 11.30 - Polska piosenka. 12.00 - Wiadomości. 12.10 - „Układ krążenia" - serial obycz. prod. polskiej. 13.25 - „Andrzej Mierzejewski" - relacja z wystawy. 13.40 - „Scena Country". 14.10 - „Kowalski i Schmidt". 14.40 - Sejmograf. 15.00 - Panorama. 15.20 - Omówienie programu dnia. 15.30 - Auto-Moto-Klub. 15.45 - Przegląd prasy polonijnej. 16.00 - Teledyski na życzenie. 16.10 - Alfabet rzek polskich. 16.30 - „Klan" - serial prod. polskiej. 17.00 - Teleexpress. 17.15 - Szafiki - program dla dzieci. 17.45 - Sport z satelity. 19.15 - Dobranocka. 19.30 - Wiadomości. 19.55 - Prognoza pogody. 20.00 - „Perła w Koronie" - film fab. prod. polskiej (1972). 21.50 - Żaraz Jass'97 - „Grall". 22.30 - Panorama. 23.05 - „Bareizm" - film dok. 24.00 - Krakowskie portrety muzyczne. 0.25 - Wieczory Bachowskie. 0.45 - Powitanie widzów amerykańskich. 0.50 - „Na tropie" - film anim. dla dzieci. 1.00 - Wiadomości. 1.25 - Sport. 1.27 - Prognoza pogody. 1.30 - Sport z satelity. 2.30 - Panorama. 3.05 - „Perła w Koronie" - film fab. prod. polskiej (1972). 4.55 - Zaraz Jass'97 - „Grall". 5.35 - „Klan" - serial prod. polskiej. 6.00 - W centrum uwagi. 6.20 - Teledyski na życzenie. 6.30 - 30 Ton! - Lista, lista, lista przebojów.

**POLSAT**

6.00 - Poranek z Polsatem. 7.45 - Polityczne graffiti. 7.55 - Poranne informacje. 8.00 - „Inspektor Gadżet", USA (1996). 8,30 - „Renegat" - serial sensac. USA (1992). 9.30 - „Żar młodości" - kanad. serial obycz. 10.30 - „Nieustraszony" - ameryk. serial sensac. 11.30 - „Nocny patrol", USA (1995-96). 12.30 - Piramida: gra-zabawa. 13.00 - Disco Relax. 14.00 - 4x4 - magazyn motoryzacyjny. 14.30 - Trzy kwadraty: gra-zabawa. 15.00 - „Garfield" - serial anim. dla dzieci. 15.30 - Link Journal - magazyn mody. 16.00 - Informacje. 16.15 - Hallo miliard - program rozrywkowy. 16.45 - „Star Trek: Stacja kosmiczna", USA (1994). 17.45 - „Świat według Bundych" - ameryk. serial komed. 18.15 - „Szaleję za tobą" - ameryk. serial komed. 18.45 - Informacje. 19.00 - Polityczne graffiti. 19.10 - „Powrót Supermana" - ameryk. serial sensac. 20.00 - „Mroczne niebo" - serial s-f USA (1996). 20.50 - Losowanie Lotto. 21.00 - „Detektyw w szpilkach", USA (1991). 22.50 - Informacje i biznes informacje. 23.10 - Polityczne graffiti. 23.25 - „Oblicza gniewu", USA (1983). 1.15 - Przytul mnie. 2.15 - Program muzyczny. 2.45 - Techno Live.

**RTL7**

7.00 - „Klan McGregorów" - serial obycz. 7.50 - „Siódemka dzieciakom" - seriale anim. 8.40 - „Z ust do ust" - serial dla młodzieży. 9.05 - „Sunset Beach" - serial obycz. 9.50 - „Prawo i bezprawie" - serial krymin. 10.40 - „Blindfolded" - niem. thriller (1995). 12.20 - „Policjanci z Miami" - serial krymin. 13.10 - Teleshopping. 14.15 - „Klan McGregorów" - serial obycz. 15.05 - „Siódemka dzieciakom" - seriale anim. 15.55 - „Z ust do ust" - serial dla młodzieży. 16.20 - „Święty" - serial sensac. 17.15 - „Prawo miecza" - serial fantast. 18.00 - „Sunset Beach"/- serial obycz. 18.50 - 7 minut - wydarzenia dnia. 19.00 - „Prawo i bezprawie" - serial krymin. 19.50 - Prognoza pogody. 19.55 - „Wołanie o wolność" - bryt. dramat obycz. (1987). 22.35 - 7 minut - wydarzenia dnia. 22.45 - „Uśmiech losu" - serial obycz. 23.40 - „Wydział zabójstw" - serial krymin. 0.30 - 7 minut - wydarzenia dnia. 0.40 - „Prawo miecza" - serial fantast. 1.25 - „W cudzej skórze" - serial obycz. 2.10 - „Wydział zabójstw" - serial krymin. 3.00 - „Święty" - serial sensac.

ARDENA
*Produkcja żaluzji, sprzęt oświetleniowy.*
Tel. 63-37-02, fax 26-10-36, Vytenio 20, Wilno

# CZWARTEK,
## *9 KWIETNIA*

**LTV**

6.30 - Dzień dobry. 8.00 - Film anim. 8.25 - S. „Marzenia i zwierciadła". 9.15 - Mniejszościom narodowym. 9.30 - S. „Niespokojne gimnazjum". 10.15 - S. „Nowe przygody Robina Hooda". 11.05 - Szanujmy słowo. 11.10 - Twój czas. 11.40 - „Dainu dainele-98". 14.00 - Film dok. 14.30 - Milioner. 15.00 - Dla dzieci. 15.30 - Wiadomości. 15.35 - S. „Marzenia i zwierciadła". 16.20 - Dla domu. 16.45 - S. „Niespokojne gimnazjum". 17.30 - Menora. 17.50 - Wiadomości (ros.). 18.00 - S. „Noe i Kasper". 19.00 - S. „Nowe przygody Robina Hooda". 19.45 - Szanujmy słowo. 19.50 - Drogi. Samochody. Ludzie. 20.30 - Panorama. 21.00 - Studio sportowe. 21.15 - Film fab. „Weź mnie za rękę, umieram". 23.20 - Stop kadr.

**LNK**

6.15 - Teleshop. 6.30 - Poranne koło. 8.30 - S. „Bez domu jest źle". 9.05 - S. „Słoneczne wybrzeże". 9.50 - S. „Człowiek-pająk". 10.15 - Teleshop. 10.45 - Nasze zwierzęta. 11.15 - S. „Romans radiowy". 11.40 - Smacznego. 12.10 - Babie lato. 13.05 - To ci rodzinka. 13.50 - Czerwona linia. 14.45 - Teleshop. 15.00 - S. „Odwet". 15.50 - S. „Złota klatka". 16.35 - S. „Wielkie grzechy małego miasteczka". 17.20 - S. „Bez domu jest źle". 17.50 - S. „Żar młodości". 18.35 - S. „Słoneczne wybrzeże". 19.30 - Wiadomości. 20.00 - S. „Nazywa się Nikita". 20.50 - N-14. 21.05 - S. „Odszczepieniec". 22.00 - Wiadomości. 22.05 - S. „Zwariowana para". 22.30 - S. „Fall Guy". 23.25 - N-14. 23.40 - Komedia „Klucze w ręku".

**BAŁTYCKA TV**

6.00 - 16.00 - Deutsche Welle. 16.05 - Program muz. 17.00 - S. „Tak świat się kręci". 17.50 - Brzeg. 18.35 - Humor. 19.00 - Telegra. 19.05 - S. „Dallas". 19.55 - Wiadomości. 20.00 - Ring. 20.30 - Film anim. 20.55 - Telegra. 21.00 - S. „Kierunek Południe". 21.50 - Film fab. „Inspektor Lavardin". 23.35 - Tak. Nie. 0.30 - 6.00 - Deutsche Welle.

**TV3**

7.45 - Kanał muz. 8.30 - Teleshop. 8.45 - S. „Santa Barbara". 9.30 - S. „Uroczy i dzielni". 10.00 - S. „Ulica Pacific". 10.25 - Tajemnica urody. 10.50 - Wieczór z E. Gabrenaite. 11.25 - Budownictwo. 14.05 - Teleshop. 14.35 - S. „Matka". 15.00 - S. „Katts i Dog". 15.25 - S. „Drużyna A". 16.10 - Kulinarne show. 16.35 - S. „Nareszcie dzwonek". 17.00 - Kanał muz. 17.30 - Program sportowy. 19.00 - Wiadomości. 19.15 - S. „Maria Mercedes". 20.05 - S. „Uroczy i dzielni". 20.30 - Zaśpiewajmy. 21.00 - S. „Słoneczny patrol". 21.55 - Tego jeszcze nie było. 22.00 - S. „Z archiwum Z". 22.50 - Sport. 23.00 - Wiadomości. 23.05 - Temat. 23.30 - Kanał muz.

**WILEŃSKA TV**

8.05 - Z Wilna. 8.20 - Dziękuję za zakup. **8.40 - Znad Wilii TV.** 9.10 - Lekcja jęz. litewskiego. 9.20 - Towary i usługi. 9.30 - Z Moskwy. 9.40 - Wielkanocne zniżki. 9.50 - Kanał muz. 10.35 - Z miejsca wypadku. 10.55 - Ja sama. 11.45 - Moje mieszkanie. 12.15 - Apteka. 12.30 - Z Moskwy. 12.40 - Film fab. „Rosjanie". 14.25 - Dziękuję za zakup. 14.50 - Apteka. 15.00 - Kanał muz. 15.30 - Z Moskwy. 15.35 - Patrol drogowy. 15.50 - Podoba się - oglądaj. 16.00 - Ci, którzy... 16.55 - Muzyka. 17.30 - Zrób krok. 18.30 - Z Moskwy. 19.00 - Wiadomości. Dziś w miasteczku. 19.15 - Lekarz domowy. 19.45 - Towary i usługi. 19.55 - Co nowego w „Stikliai". 20.00 - Zrób krok. 20.55 - Wielkanocne zniżki. 21.05 - Ci, którzy... 21.55 - Kanał muz. 22.45 - Z Wilna. 23.00 - Film fab.

**VILSAT**

8.00 - Film fab. „Antonella". 9.00 - Salon country. 9.40 - Dla dzieci. 10.00 - Nowości muz. 10.30 - Kalejdoskop zniżek. 10.45 - Puls Wilna. 10.50 - Film fab. „Niekochana". 12.15 - Kalejdoskop zniżek. 17.00 - Film fab. „Sofia Pietrowna". 18.30 - Nowości muz. 19.00 - Vilsat cappuccino. 19.55 - Warto odwiedzić. 20.00 - Citius. Altius. Fortius. 20.30 - Kalejdoskop zniżek. 20.40 - Dla dzieci. 21.00 - Puls Wilna. **21.15 - Wiadomości (pol.).** 21.20 - Warto odwiedzić. 21.25 - Oferta pracy. 21.30 - Aktualności wileńskie. 22.05 - Film fab. „Antonella". 23.05 - Kalejdoskop zniżek. 23.15 - Nowości muz. 23.45 - Puls Wilna. **24.00 - Wiadomości (pol.).**

**I KANAŁ ROSJI**

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 22.20 - Wiadomości. 7.15 - S. „Fatalny spadek". 8.05 - Człowiek i prawo. 8.40 - Dopóki wszyscy w domu. 9.15 - Biblioteka domowa. 9.25 - Te ciekawe zwierzęta. 10.15 - Razem. 13.20 - Film anim. 13.40 - Klasyczna kompania. 14.10 - Program muz. 14.40 - S. „Nowe przygody Robina Hooda". 15.10 - Do lat 16 i więcej. 15.30 - Dookoła świata. 16.20 - S. „Fatalny spadek". 17.05 - Godzina szczytu. 17.30 - Te ciekawe zwierzęta. 18.05 - Aby pamiętać... 18.45 - Dobranoc, dzieci. 19.00 - Czas. 19.40 - Film fab. „Profesjonalista". 21.45 - „Tajemnice zapomnianych zwycięstw".

**ROSYJSKA TV**

5.30, 9.00, 15.00, 18.00, 21.30 - Wiadomości. 6.00 - Oddział dyżurny. 6.15 - Towary pocztą. 6.20 - Świat zdrowia. 6.30 - Pieniądze. 6.45 - Grafoman. 6.55 - Prawosławny kalendarz. 7.00 - W czas. 7.30 - Sam sobie reżyserem. 8.05 - S. „Santa Barbara". 12.35 - Film fab. 13.30 - S. „Mały włóczęga". 14.00 - S. „Solti". 15.30 - Uwaga, w eterze - piraci radiowi. 16.00 - Miłość od pierwszego wejrzenia. 16.30 - Film fab. „Zamęt uczuć". 18.30 - Rozmaitości. 18.45 - S. „Santa Barbara". 19.45 - Miasteczko. 20.25 - S. „Tajemnice Petersburga". 21.55 - Oddział dyżurny. 22.10 - Podium. 22.35 - Najlepsze mecze NBA. 23.15 - Festiwal rockowy. 0.10 - Bezsenność.

**TV POLONIA**

7.00 - Sport telegram. 7.10 - „Szycie z resztek". 7.40 - Polonijne spotkania. 8.00 - Kto jest kim w Polsce? 8.10 - Alfabet rzek polskich. 8.30 - Wiadomości. 8.45 - Teledyski na życzenie. 8.55 - Prognoza pogody. 9.00 - Szafiki - program dla dzieci. 9.30 - Gawędy historyczne. 9.55 - „Przyjaciele w biedzie" - reportaż. 10.25 - Koncert indywidualności'97. 11.00 - Gościniec - magazyn kultury ludowej. 11.30 - 30 Ton! - Lista, lista, lista przebojów. 12.00 - Wiadomości. 12.10 - „Perła w Koronie" - film fab. prod. polskiej (1972). 14.00 - Zaraz Jass - „Grall". 14.40 - Auto-Moto-Klub. 15.00 - Panorama. 15.20 - Omówienie programu dnia. 15.25 - Uczmy się polskiego. 16.00 - Teledyski na życzenie. 16.10 - Spojrzenia na Polskę. 16.30 - Credo - magazyn katolicki. 17.00 - Teleexpress. 17.15 - „Plecak pełen przygód" - polsko-fiński serial dla młodych widzów. 17.45 - Krzyżówka szczęścia - teleturniej. 18.15 - „Czarne chmury" - serial historyczno-przygodowy prod. polskiej. 19.15 - Dobranocka. 19.30 - Wiadomości. 19.55 - Prognoza pogody. 20.00 - „Perła w Koronie" - film fab. prod. polskiej (1972). 21.50 - Żaraz Jass'97 - „Grall". 22.30 - Panorama. 23.05 - „Bareizm" - film dok. 24.00 - Krakowskie portrety muzyczne. 0.25 - Wieczory Bachowskie. 0.45 - Powitanie widzów amerykańskich. 0.50 - „Na tropie" - film anim. dla dzieci. 1.00 - Wiadomości. 1.25 - Sport. 1.27 - Prognoza pogody. 1.30 - Sport z satelity. 2.30 - Panorama. 3.05 - „Perła w Koronie" - film fab. prod. polskiej (1972). 4.55 - Zaraz Jass'97 - „Grall". 5.35 - „Klan" - serial prod. polskiej. 6.00 - W centrum uwagi. 6.20 - Teledyski na życzenie. 6.30 - 30 Ton! - Lista, lista, lista przebojów.

**POLSAT**

6.00 - Poranek z Polsatem. 7.45 - Polityczne graffiti. 7.55 - Poranne informacje. 8.00 - „Garfield" - serial anim. dla dzieci. 8.30 - „Renegat" - ameryk. serial sensac. 9.30 - „Żar młodości" - kanad. serial obycz. 10.30 - „Star Trek: Stacja kosmiczna", USA (1994). 11.30 - „Brygada Acapulco" - serial sensac. USA (1996). 12.30 - Miłość od pierwszego wejrzenia. 13.00 - Idź na całość - show z nagrodami. 14.00 - Link Journal - magazyn mody. 14.30 - Drzewko szczęścia: gra-zabawa. 15.00 - „Inspektor Gadżet" - serial paradok. USA (1996). 15.30 - Wolność, Tomku... - magazyn o budownictwie. 16.00 - Informacje. 16.15 - Piraci show: gra-zabawa. 16.45 - „Nieustraszony" - ameryk. serial sensac. 17.45 - „Świat według Bundych" - ameryk. serial komed. 18.15 - „Szaleję za tobą" - ameryk. serial komed. 18.45 - Informacje. 19.00 - Polityczne graffiti. 19.10 - „Powrót Supermana" - ameryk. serial sensac. 20.05 - „Człowiek-rakieta", USA (1991). 22.15 - Informacje i biznes informacje. 22.35 - Polityczne graffiti. 22.45 - „Dziesięcioro przykazań", USA (1956). 0.45 - Przytul mnie. 1.45 - Link New Look. 2.15 - Cosmix.

**RTL7**

7.00 - „Klan McGregorów" - serial obycz. 7.50 - „Siódemka dzieciakom" - seriale anim. 8.40 - „Z ust do ust" - serial dla młodzieży. 9.05 - „Sunset Beach" - serial obycz. 9.50 - „Szczury nabrzeża" - serial krymin. 10.40 - „Wołanie o wolność" - bryt. dramat obycz. (1987). 13.15 - Teleshopping. 14.15 - „Klan McGregorów" - serial obycz. 15.00 - „Siódemka dzieciakom" - serial anim. 15.55 - „Z ust do ust" - serial dla młodzieży. 16.20 - „Święty" - serial sensac. 17.15 - „Prawo miecza" - serial fantast. 18.00 - „Sunset Beach" - serial obycz. 18.50 - 7 minut - wydarzenia dnia. 19.00 - „Szczury nabrzeża" - serial krymin. 19.50 - Prognoza pogody. 19.55 - „Raise the Titanic" - bryt. film przygod. (1980). 21.55 - 7 minut - wydarzenia dnia. 22.05 - „W cudzej skórze" - serial obycz. 22.55 - „Meandry sprawiedliwości" - serial sensac. 23.40 - 7 minut - wydarzenia dnia. 23.50 - „Autostopowicz" - thriller USA (1986). 1.30 - „Prawo miecza" - serial fantast. 2.15 - „Meandry sprawiedliwości" - serial sensac.

# KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

- codzienne wydanie
- codzienne wydanie razem z tygodnikiem „Przyjaciółka"
- sobotnie wydanie „Kurier" zawsze masz na co dzień „Przyjaciółkę" - w każdą środę

## SZANOWNY, DROGI CZYTELNIKU

**Do 18 kwietnia trwa prenumerata „KW" na maj i czerwiec 1998 roku**

**Koszty prenumeraty dla Czytelników „KW" na Litwie:**

| | 1 mies. | 2 mies. |
|---|---|---|
| z dostarczaniem przez pocztę | 18 Lt | 36 Lt |
| bez dostarczania (w szkołach) | 15 Lt | 30 Lt |
| w księgarni S.K. | 14 Lt | 28 Lt |
| w redakcji | 13 Lt | 26 Lt |

**„KW" i „Przyjaciółka"**

| | 1 mies. | 2 mies. |
|---|---|---|
| z dostarczaniem przez pocztę | 26 Lt | 52 Lt |
| bez dostarczania (w szkołach) | 23 Lt | 46 Lt |
| w księgarni S.K. | 22 Lt | 44 Lt |
| w redakcji | 21 Lt | 42 Lt |

**„Kurier Wileński"** (sobotnie wydanie)

| | 1 mies. | 2 mies. |
|---|---|---|
| z dostarczaniem przez pocztę | 3,9 Lt | 7,8 Lt |

„Kurier Wileński" oraz „KW" i „Przyjaciółkę" można zaprenumerować na każdej poczcie.

Indeks „Kuriera Wileńskiego" - 0044 (codzienne wydanie)
Indeks „Kuriera" i „Przyjaciółki" - 0155
Indeks „Kuriera" - 0172 (sobotnie wydanie)

***„Kurier Wileński" w każdym polskim domu na Litwie!***



SALJON KOMUNIKACJI

Nie ma wariantów.

# Jest tylko „fax informator"

Bezpłatna informacja faxem przez całą dobę!
Nasze służby pracują od godz. 00 do 24.
I tak na okrągło.
Informacja w trzech językach - litewskim, rosyjskim, angielskim.

**(22) 250707**
**(27) 798138**

Wykaz wszystkich rodzajów działalności Nr 99
Wykaz nowości Nr 4444

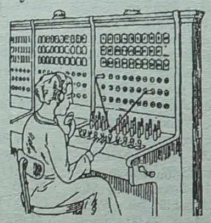

Szerzej o usługach świadczonych przez NK:
tel. (22) 22 79 25, tel./fax (27) 73 47 38
tel./fax (21) 43 45 84

Baza wszystkich danych w „Internecie": http://www.nkm.lt

## EKRANY

**SKALVIJA,** 1 sala - 8-9.IV - **„Lolita"** o 11.15, 13.30, 15.50, 18.10, 20.30. 2 sala - **„Dwulicowiec"** o 11, 13.20, 15.40, 18, 20.20.

**LIETUVA** - **„Titanic"**: 8-9.IV o 12.15, 18, 21.45; 10-12.IV o 14, 21.45. **„Z dżungli do dżungli"**: 8-9.IV o 10.15, 16; 10-12.IV o 10, 17.45. 10-12.IV - **„Jaguar"** o 12, 19.45.

**VILNIUS** - 8.IV - **„Teoria spisku"** o 13.20, 17.30. **„Mężczyźni w czerni"**: 8.IV o 11.30, 15.40, 20; 9.IV o 11.30, 15.40. 9.IV - **„Serce anioła"** o 20.

**HELIOS,** 1 sala - 8-9.IV - **„Szakal"** o 12.30, 14.50, 17.10, 19.30. 2 sala - 8-9.IV - **„Latawiec"** o 13, 15, 16.50. **„Zaginiony świat: park okresu jurajskiego"** o 19.

**PERGALE** - 8-12.IV - **„101 dalmatyńczyków"** o 13, 17; **„Absolutna władza"** o 15, 19.

**DRAUGYSTE** - 8-12.IV - **„Śnieżek"** o 15. 10-12.IV - **„Latawiec"** o 16.30; 8-12.IV - **„Wszyscy mówią, że ciebie kocham"** o 18.30.

**WIDEOSALA „OZO"** - 8.IV - **„Chlewnia"** o 18.30. 9.IV - **„Decameron"** o 18.30. 10.IV - **„Opowieści Canterburjego"** o 18.30. 11.IV - **„Kwiat 1001 nocy"** o 18. 12.IV - **„Salo, czyli 120 dni Sodomy"** o 18.

**CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ** - 11.IV - **„Imię Róży"** o 17.


*Zapraszamy do pizzerii*

## "BARKALINA"

*Paszilaiciziai, ul. Žeminos 26*

**Pizza do domu**
**48-14-84**
*20 rodzajów pizzy*
Możecie tu wybrać pizzę "według swej kieszeni"
Zamawiajcie pizzę do domu
Vilnius, tel. 48-14-84
od godz. 11 do 23

Zam.934


**Fachowy masaż za dostępną cenę (Joanna).**
**Tel. 42-14-45 (dom), 29-21-27 (praca).**

*(Zam. D-226)*

**Niedrogo do wynajęcia pokój z wygodami i telefonem.**
**Tel. 63-96-12, 46-63-70.**

*(Zam. D-220)*

## KALENDARIUM

* **Środa (8.IV)** jest 98 dniem 1998 r. Do końca roku pozostało 267 dni.
* Znak Zodiaku - Baran.
* Imieniny: Cezarego, Dionizego, Mai, Marcelego, Julii.
* Wschód Słońca - 5.34, zachód - 19.08. Długość dnia 13 godz. 34 min.
* Księżyc. Przed pełnią - od 3 kwietnia.

**Przedsiębiorstwo „Antarktis" naprawia lodówki w Wilnie, jego okolicach i na działkach.**
**Gwarancja - 1 rok.**
**Vilnius, tel 75-24-79, 46-71-78, 8-299-90213.**

*(Zam.11)*

**Sprzedam pługi 3-skibowy od traktora MTZ-80, 2-skibowy od traktora T-40.**
**Tel. 54-32-35, 54-32-46.**

**Gabinet pomocy weterynaryjnej przez całą dobę.**
**Tel. 79-16-25, 46-59-35, 8-298 36981.**

*(Zam. D-225)*

**Firma zatrudni sekretarkę i operatora komputerowego. Wymagania: dobra znajomość jęz. angielskiego lub jęz. niemieckiego czy włoskiego, praca z komputerem.**
**Tel. 25-05-80**

## DROBNE ZA DARMO

KURIER WILEŃSKI

## Uwaga!

*Codziennie*

**w „Kurierze Wileńskim"**
**możesz zamieścić drobne prywatne ogłoszenie do 5 słów za darmo!**

Kupon .....
.....
.....
.....
Adres, tel. .....
.....

**Po wypełnieniu powyżej zamieszczonego kuponu z treścią ogłoszenia prosimy go wyciąć i wysłać na adres redakcji.**
**2056 Vilnius, Laisves 60,**
**„Kurier Wileński", dział reklamy, tel. 42-69-63.**


KUCHENKI

Gazowe, elektryczne i łączone produkcji z Włoch, Polski, Czech, Rumunii, Białorusi
Gazowe kotły ogrzewcze różnych firm zagranicznych grzejniki wodne
Wkłady kominowe
Projektowanie systemów gazociągowego, grzewczego, kompletowanie, wyposażenie, instrucja techniczna

KOTŁY

Nieodpłatne konsultacje

UAB "Gaslita"

Wilno, Aguonų g. 24, tel. 63 06 15, fax 79 12 50; Maironio g. 19, tel. 61 81 55
(pracujemy również w soboty).


**Sprzedamy dachówkę ceramiczną.**
**Tel. 23-05-18.**

*(Zam. D-221)*


KURIER WILEŃSKI
DZIENNIK NIEZALEŻNY
Wydawca ZSA „Kurier Wileński"
Drukuje SA „Spauda"

Zast. redaktora naczelnego Jarosław WOŁKONOWSKI

Nasz adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Indeks 0044 SL 322, ISSN 1392-0405
E-Mail adres kurier _ w @ post. 5 ci. lt

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-73, sekretarz redakcji, zast. sekretarza — 42-79- 49.
DZIAŁY: problemów społecznych — 42-78-72, ekonomiczny, życia wsi, stołeczny, kultury — 42-79-68, literatury i sztuki, polityczny, szkolnictwa i młodzieży, listów i interwencji — 42-79-64, sportu — 42-79-04, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondenci — 42-90-81.
Korespondenci: na rejon wileński i trocki — 57-73- 81, solecznicki — 51-491, święciański — 54 - 843.

Ogłoszenia i reklamę do „Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1101, tel./ fax 42-69-63, tel. 42-78-63, w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

Redaktor dyżurny Danuta DANOWSKA